

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY**

[wersja jawna]

RŁO.610.4.2021.AP

Łódź, 23 maja 2022 r.

DECYZJA NR RŁO 2/2022

I. Na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. 2021 r. poz. 275), po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie podejrzenia stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów przez przedsiębiorcę Honesto Finance Sp. z o.o. z siedzibą w Zakościelu,

- Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów -

uznaje za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów działania Honesto Finance Sp. z o.o. z siedzibą w Zakościelu polegające na zamieszczaniu w przeznaczonych dla konsumentów komunikatach w portalu <https://honestofinance.pl> oraz na profilu Honesto Finance Sp. z o.o. z siedzibą w Zakościelu dostępnym pod adresem <https://www.facebook.com/Honestofinance>, nieprawdziwych informacji wskazujących na bezpieczeństwo i niewystępowanie ryzyka braku zwrotu zainwestowanych środków pieniężnych w odniesieniu do inwestycji polegających na nabyciu przez konsumentów praw do wynagrodzenia za sfinansowanie za Honesto Finance sp. z o.o. z siedzibą w Zakościelu kosztów zakupu lub dochodzenia roszczeń wobec banków, co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową w rozumieniu art. 5 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz.U. z 2017 r. poz. 2070), a tym samym stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

i stwierdza zaniechanie jej stosowania z dniem 9 września 2021 r.

II. Na podstawie art. 26 ust. 2 w związku z art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. 2021 r. poz. 275), po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie podejrzenia stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów przez przedsiębiorcę Honesto Finance sp. z o.o. z siedzibą w Zakościelu,

- Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów -

nakłada na Honesto Finance Sp. z o.o. z siedzibą w Zakościelu środki usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, w związku z praktyką stwierdzoną w punkcie I sentencji niniejszej decyzji, poprzez:

- 1) złożenie na oficjalnej stronie Honesto Finance sp. z o.o. z siedzibą w Zakościelu (w dacie wydania niniejszej decyzji jest to strona internetowa <https://honestofinance.pl>) w ciągu 7 (siedmiu) dni od daty uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji oświadczenia o treści:

„W związku z decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 17 maja 2022 r. nr RŁO 2/2022 Honesto Finance Sp. z o.o. z siedzibą w Zakościelu informuje, że stosowała praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów polegające na zamieszczaniu w przeznaczonych dla konsumentów komunikatach w portalu <https://honestofinance.pl/> oraz na profilu Honesto Finance sp. z o.o. z siedzibą w Zakościelu na portalu Facebook dostępnym pod adresem <https://www.facebook.com/Honestofinance> nieprawdziwych informacji wskazujących na bezpieczeństwo i niewystępowanie ryzyka braku zwrotu zainwestowanych środków pieniężnych w odniesieniu do inwestycji polegających na nabyciu przez konsumentów praw do wynagrodzenia za sfinansowanie za Honesto Finance sp. z o.o. z siedzibą w Zakościelu kosztów zakupu lub dochodzenia roszczeń wobec banków, co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową w rozumieniu art. 5 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz.U. z 2017 r. poz. 2070), a tym samym stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Treść decyzji nr RŁO 2/2022 dostępna jest na stronie [tutaj zostanie dodane hiperłącze (link) odsyłające do bazy decyzji dostępnej pod adresem www.uokik.gov.pl].

w ten sposób, że ww. oświadczenie powinno zostać umieszczone w górnej części strony głównej serwisu Przedsiębiorcy dostępnego z poziomu strony internetowej bez możliwości zamknięcia informacji przez użytkownika i być utrzymywane przez okres co najmniej jednego miesiąca od dnia zamieszczenia przedmiotowej informacji oraz:

- tekst oświadczenia będzie wyjustowany oraz wpisany czarną czcionką (kod szesnastkowy RGB #000000) ARIAL na białym tle (kod szesnastkowy RGB #ffffff),
- wielkość czcionki użyta w oświadczeniach powinna odpowiadać wielkości czcionki zwyczajowo używanej w serwisie Przedsiębiorcy,
- zamieszczone w ramce o rozmiarze nie mniejszym niż 1150 px x 350 px, tak aby wielkość czcionki była dostosowana do wielkości ramki, tj. ramka była w całości wypełniona oświadczeniem, o którym mowa w niniejszym punkcie,
- zamieszczone w górnej części strony głównej domeny <https://honestofinance.pl> i na każdej innej stronie internetowej przedsiębiorcy zastępującej tę stronę w przyszłości, z możliwością zamknięcia informacji przez użytkownika, oświadczenie ma być widoczne przez cały czas, gdy użytkownik jest na stronie (oświadczenie nie może przybrać formy np. rotacyjnego banera czy slajdera).

- 1) skierowanie listem poleconym - w terminie 21 dni od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji - do wszystkich konsumentów, którzy zawarli z Honesto Finance sp. z o.o. z siedzibą w Zakościelu umowy w zakresie inwestycji polegających na nabyciu przez konsumentów praw do wynagrodzenia za sfinansowanie Honesto Finance sp. z o.o.

z siedzibą w Zakościelu kosztów zakupu lub dochodzenia roszczeń wobec banków, sformułowanej w sposób czytelny i zrozumiały pisemnej informacji o treści:

„Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w decyzji z dnia 17 maja 2022 r. nr RŁO 2/2022 uznał za praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów działania Honesto Finance sp. z o.o. z siedzibą w Zakościelu polegające na zamieszczaniu w przeznaczonych dla konsumentów komunikatach w portalu [https:// honestofinance.pl/](https://honestofinance.pl/) oraz na profilu Honesto Finance sp. z o.o. z siedzibą w Zakościelu na portalu Facebook dostępnym pod adresem <https://www.facebook.com/Honestofinance> nieprawdziwych informacji wskazujących na bezpieczeństwo i niewystępowanie ryzyka braku zwrotu zainwestowanych środków pieniężnych w odniesieniu do inwestycji polegających na nabyciu przez konsumentów praw do wynagrodzenia za sfinansowanie za Honesto Finance sp. z o.o. z siedzibą w Zakościelu kosztów zakupu lub dochodzenia roszczeń wobec banków, co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową w rozumieniu art. 5 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz.U. z 2017 r. poz. 2070), a tym samym stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Treść decyzji nr RŁO 2/2022 dostępna jest na stronie www.uokik.gov.pl.

Ponadto informujemy, że zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, w razie dokonania nieuczciwej praktyki rynkowej konsument, którego interes został zagrożony lub naruszony może żądać m.in. naprawienia wyrządzonej szkody na zasadach ogólnych, w szczególności żądania unieważnienia umowy z obowiązkiem wzajemnego zwrotu świadczeń oraz zwrotu przez przedsiębiorcę kosztów związanych z nabyciem produktu.”

- III. Na podstawie art. 106 ust. 6 w związku z art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. 2021 r. poz. 275), po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie podejrzenia stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów przez Honesto Finance Sp. z o.o. z siedzibą w Zakościelu,

- Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów -

nakłada na Honesto Finance Sp. z o.o. z siedzibą w Zakościelu w związku z naruszeniem zakazu, o którym mowa w art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie opisanym w pkt I sentencji niniejszej decyzji, karę pieniężną w wysokości 45 000 zł (słownie: czterdzieści pięć tysięcy złotych), płatną do budżetu państwa.

- IV. Na podstawie art. 77 ust. 1 i art. 80 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. 2021 r. poz. 275) oraz na podstawie art. 263 § 1, art. 263 § 2 i art. 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 735 ze zm.) w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji

i konsumentów, po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie podejrzenia stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów przez przedsiębiorcę Honesto Finance Sp. z o.o. z siedzibą w Zakościelu

- Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów -

obciąża Honesto Finance Sp. z o.o. z siedzibą w Zakościelu kosztami niniejszego postępowania w sprawie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów w kwocie **102 zł (słownie: sto dwa złote)** i zobowiązuje Honesto Finance Sp. z o.o. z siedzibą w Zakościelu do zwrotu tych kosztów Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie 14 (czternastu) dni od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej jako: „Prezes Urzędu”) przeprowadził postępowanie wyjaśniające w celu wstępnego ustalenia, czy w związku z działaniami podmiotu Fundico Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie (dalej również jako: Fundico) prowadzącego stronę internetową pod adresem <https://fundico.eu> oraz podmiotów z nim powiązanych bądź współpracujących, mogło nastąpić naruszenie przepisów prawa uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie stosowania przez te podmioty praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów lub podjęcie działań określonych w odrębnych ustawach (sygn.: RŁO.405.3.2020). W toku postępowania wyjaśniającego ustalono - w wyniku prowadzonego w Delegaturze monitoringu zasobów internetowych - że jednym z podmiotów powiązanych i współpracujących z Fundico jest Honesto Finance sp. z o.o. (dalej również jako Honesto, Honesto Finance, Spółka, Przedsiębiorca).

Decyzją Prezesa Urzędu Nr RŁO 10/2021 z dnia 31 grudnia 2021 r. uznano za praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów działania Fundico Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie mające charakter nieuczciwych praktyk rynkowych polegających na:

1. zamieszczaniu w przeznaczonych dla konsumentów komunikatach nieprawdziwych informacji wskazujących na bezpieczeństwo i niewystępowanie ryzyka braku zwrotu zainwestowanych środków pieniężnych w odniesieniu do inwestycji polegających na nabyciu przez konsumentów praw do wynagrodzenia za sfinansowanie za Fundico Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie kosztów zakupu lub dochodzenia roszczeń wobec banków,
2. przekazywaniu konsumentom nieprawdziwych informacji o stopie zwrotu z oferowanych przez Fundico Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie inwestycji polegających na nabyciu przez konsumentów praw do wynagrodzenia za sfinansowanie za Fundico Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie kosztów zakupu lub dochodzenia roszczeń wobec banków, poprzez zawyżanie wysokości ww. stopy zwrotu ponad możliwości ekonomiczne wynikające z przyjętych przez Fundico Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie zasad prowadzenia działalności gospodarczej.

Ponadto, w ww. decyzji Prezes Urzędu nałożył na Mariusza Skibę, członka zarządu pełniącego funkcję prezesa zarządu Fundico kary pieniężne w związku z umyślnym dopuszczeniem do

naruszenia przez Fundico zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

W dniu 20 października 2021 r. Postanowieniem Nr 1/610.4.2021 (dowód: karty 2-9) Prezes Urzędu, na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego, postanowił o wszczęciu postępowania w sprawie stosowania przez Honesto Finance sp. z o.o. z siedzibą w Zakościelu praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów polegających na zamieszczaniu w przeznaczonych dla konsumentów komunikatach w portalu <https://honestofinance.pl> oraz na profilu Honesto Finance sp. z o.o. z siedzibą w Zakościelu dostępnym pod adresem <https://www.facebook.com/Honestofinance>, nieprawdziwych informacji wskazujących na bezpieczeństwo i niewystępowanie ryzyka braku zwrotu zainwestowanych środków pieniężnych w odniesieniu do inwestycji polegających na nabyciu przez konsumentów praw do wynagrodzenia za sfinansowanie za Honesto Finance sp. z o.o. z siedzibą w Zakościelu kosztów zakupu lub dochodzenia roszczeń wobec banków, co może stanowić nieuczciwą praktykę rynkową w rozumieniu art. 5 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz.U. z 2017 r. poz. 2070, dalej jako: upnpr, ustawa o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym), a tym samym stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Postanowieniem Nr 2/610.4.2021 z dnia 20 października 2021 r. (dowód: karta nr 10), Prezes Urzędu postanowił o zaliczeniu w poczet dowodów we wszczętym wobec Spółki postępowaniu w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów o sygnaturze RŁO.610.3.2021 dokumenty zgromadzone w postępowaniu wyjaśniającym o sygnaturze RŁO.405.3.2020 (dowód: karty nr 13-252).

Pismem z dnia 20 października 2021 r. Przedsiębiorca został zawiadomiony o wszczęciu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz o zaliczeniu dokumentów w poczet dowodów (dowód: karty nr 11-12):

- na adres: Honesto Finance Sp. z o.o., Zakościele 28A, 26-340 Drzewica (jest to adres wskazany w Krajowym Rejestrze Sądowym jako adres Przedsiębiorcy wpisanego do rejestru przedsiębiorców KRS pod numerem: 0000889284).
- na adres: Honesto Finance Sp. z o.o., ul. Szczęsna 26, 02-454 Warszawa (jest to adres wskazany w odpowiedziach Spółki z dnia 9 września 2021 r. na wezwania skierowane w toku postępowania wyjaśniającego prowadzonego pod sygn.: RŁO.405.3.2020¹. Spółka wskazała również ten adres jako miejsce swojej siedziby w „Regulaminie świadczenia usług w serwisie” obowiązującym od 6 maja 2021 r. oraz „Regulaminie konkursu”².

We wpisie do rejestru przedsiębiorców pod numerem KRS: 0000889284 nie określono adresu poczty elektronicznej Spółki.

¹ Dwa pisma oznaczone tą datą wpłynęły do Urzędu w dniach 15 września 2021 r. oraz 21 września 2021 r.

² Por. widok strony <https://honestofinance.pl/regulamin-swiadczenia-uslug-w-serwisie> na dzień 26 sierpnia 2021 (dowód: karta nr 52) lub widok strony <https://honestofinance.pl/regulamin-swiadczenia-uslug-w-serwisie> na dzień 21 października 2021 r. (dowód: karta nr 275-276). Zob. również widoki strony <https://honestofinance.pl/regulamin-konkursu> na dzień 26 sierpnia 2021 r. (dowód: karta nr 55) lub na dzień 21 października 2021 r. (dowód: karta nr 277).

Prezes Urzędu na podstawie zebranego materiału dowodowego ustalił, co następuje

Strona postępowania

Niniejsza decyzja kierowana jest do Honesto Finance sp. z o.o. z siedzibą w Zakościelu, która została wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego (dalej jako: KRS) przez Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, XX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 16 marca 2021 r. pod nr 0000889284.

Zakres działalności Spółki

Zgodnie z wpisem do KRS przedmiotem działalności Honesto Finance jest działalność portali internetowych.

Według informacji przekazywanych na stronie internetowej <https://honestofinance.pl>, Spółka oferowała inwestycje w następujące rodzaje wierzytelności wobec instytucji finansowych:

- roszczenia wynikające z uгод zawieranych z bankiem w związku z zawartymi umowami kredytowymi we franku szwajcarskim,
- roszczenia kredytobiorców wynikające z klauzul abuzywnych zawartych w umowach kredytowych we franku szwajcarskim,
- roszczenia wobec podmiotów działających na rynku Forex związane ze „stosowaniem niesymetrycznego parametru w modelu egzekucji zleceń”³.

Spółka oferowała jednocześnie konsumentom inwestycje polegające na nabyciu przez konsumentów praw do wynagrodzenia za sfinansowanie za Honesto kosztów zakupu lub dochodzenia roszczeń wobec banków.

Honesto Finance sp. z o.o. w dwóch pismach datowanych na dzień 9 września 2021 r. (daty wpływu do Urzędu: 15 i 21 września 2021 r.) oświadczyło, że decyzja o zaprzestaniu działalności w zakresie sprzedaży wierzytelności zapadła w czerwcu 2021 r., zaś w dniu r. udziały w spółce zostały sprzedane za zł Mariuszowi Skibie⁴. Spółka poinformowała również, że będzie prowadziła działalność polegającą na budowie osad glampingowych. Treść strony internetowej <https://honestofinance.pl> zabezpieczonej w dniu 14 września 2021 r. nie zawierała ofert inwestycyjnych, a na stronie <https://honestofinance.pl> oraz podstronie <https://honestofinance.pl/idea> widniał napis: „Budowa i sprzedaż osad glampingowych. Zajmujemy się budową, finansowaniem i sprzedażą działek wraz z infrastrukturą dla osad glampingowych.”⁵

³ Dowód: widok strony <https://honestofinance.pl> na dzień 26 sierpnia 2021 r., karta nr 21.

⁴ Dowód: pismo Spółki z dnia 9.09.2021 r. karty nr 108-113 oraz załącznik do tego pisma: „umowa zbycia udziałów w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością” - karta nr 117.

⁵ Dowód: widok strony <https://honestofinance.pl> i <https://honestofinance.pl/idea> na dzień 14 września 2021 r., dowód: karta nr 74.

W pierwszych miesiącach prowadzenia działalności gospodarczej Spółka w głównej mierze pozyskiwała użytkowników (wierzycieli i inwestorów) przekazanych przez Fundico a w niewielkim stopniu pozyskanych dzięki prowadzonemu profilowi na portalu Facebook⁶.

Honesto Finance zawierało z konsumentami-inwestorami umowy, w których określało warunki nabycia prawa do wynagrodzenia za sfinansowanie za Spółkę kosztów zakupu lub dochodzenia roszczeń wobec banków, które - jak wynika z definicji zamieszczonych na ww. stronie internetowej - stanowią roszczenie pieniężne niepotwierdzone w chwili zawierania umowy, które uzyskuje potwierdzenie po uprawomocnieniu się korzystnego wyroku kończącego postępowanie przeciwko bankowi⁷. W piśmie z dnia 9 września 2021 r. (data wpływu do Urzędu: 21 września 2021 r.) Spółka poinformowała, że użytkowników dokonało zakupu oferowanych produktów. W załączniku nr 4 do ww. pisma przekazała dane osobowe tych konsumentów oraz ich adresy do korespondencji i adresy poczty elektronicznej⁸.

Przykładowo, z przekazanej Prezesowi Urzędu umowy nr [] zawartej z konsumentką-inwestorką [] w dniu [] r. wynika, że konsumentka-inwestorka miała zapłacić Honesto Finance []. Następnie Spółce miało przysługiwać roszczenie o zapłatę wynagrodzenia w wysokości [] % kwoty uzyskanej od banku w związku z korzystnym na rzecz kredytobiorcy⁹ zakończeniem postępowania przeciwko bankowi. Na warunkach określonych w umowie inwestycyjnej miało nastąpić przeniesienie na konsumentkę-inwestorkę praw do [] % roszczenia przysługującego Spółce, której wysokość będzie wynosiła [] % kwoty dokonanej inwestycji. W przypadku braku pozytywnego rozstrzygnięcia sprawy dla Spółki, konsumentce-inwestorce przysługuje roszczenie pieniężne przeciwko Honesto Finance o zwrot całości zainwestowanego kapitału¹⁰.

Jak wynika z ww. umowy (sporządzonej według wzorca umownego przekazanego przez Spółkę w piśmie z dnia 9 września 2021 r., data wpływu do Urzędu: 21 września 2021 r.) Honesto Finance zawierało umowy inwestycyjne, których przedmiot określono jako nabycie przez inwestora prawa do wynagrodzenia określonego jako procentowa część roszczenia przysługującego Honesto od kredytobiorcy (osoby trzeciej) w przypadku korzystnego dla tego kredytobiorcy zakończonego postępowania wobec banku (par. [], par. [], par. [] umowy). Postępowanie (ugodowe lub sądowe) wobec banku finansowane jest przez Honesto na mocy odrębnej umowy zawartej uprzednio z kredytobiorcą (por. par. [] umowy). Z tytułu nabycia prawa do wynagrodzenia inwestor zobowiązuje się do wpłaty na rzecz Honesto określonej w złotych kwoty tytułem inwestycji (por. par. []), przy czym w załączniku do umowy przedstawiono harmonogram zwrotu z inwestycji z uwzględnieniem kapitału oraz przewidywanej stopy zwrotu.

⁶ Dowód: karty nr 108-113 oraz nr 124-127.

⁷ Zob. widok strony <https://honestofinance.pl/regulamin-swiadczenia-uslug-w-serwisie> na dzień 26 sierpnia 2021 (dowód: karta nr 52),

⁸ Dowód: pismo Spółki z dnia 9.09.2021 r. karta nr 124 oraz załącznik do tego pisma - karta nr 146.

⁹ Z omawianej umowy wynika, że Honesto przed zawarciem z konsumentem-inwestorem umowy inwestycyjnej zawierało umowy z kredytobiorcą, na podstawie których Spółka będzie mogła ubiegać się o wynagrodzenie w związku z korzystnym dla tego kredytobiorcy zakończeniem postępowania przeciwko Bankowi. Wysokość wynagrodzenia przysługującego Spółce jest określaną procentowo częścią kwoty uzyskanej od Banku w razie korzystnego dla kredytobiorcy (i Spółki, która w wyniku zawartej z nim umowy przejęła prawa do ww. wynagrodzenia) zakończeniem postępowania (w przytoczonym przykładzie jest to [] %).

¹⁰ Umowa inwestycyjna nr [] zawarta pomiędzy Honesto Finance Sp. z o.o. a konsumentką (dowód: karty nr 297-298).

Z pozyskanego w toku postępowania wzorca umownego stosowanego przez Honesto oraz zawartych na jego podstawie umów wynikało, że Spółka zobowiązuje się wypłacać obiecany zysk tylko w przypadku pozytywnego zakończenia sporu w danej sprawie. W przeciwnym przypadku inwestorowi przysługiwało (po upływie przewidzianego okresu inwestycji) jedynie roszczenie o zwrot kapitału.

(dowód: karty nr 138-139; 297-298)

Przykładowo, z umowy przekazanej przez jedną z konsumentek-inwestorek [] wynika, że w okresie miesięcy przysługuje konsumentce-inwestorce tylko zwrot kapitału - zł, a po miesiącu kapitał plus odsetki (czyli zł). Jeśli konsumentka-inwestorka zażądałaby zwrotu środków przed upływem miesięcy, to jednorazowo przysługiwałby jej tylko zwrot zainwestowanego kapitału w wysokości zł, a po miesiącach mogłaby otrzymać także odsetki. Jednocześnie, zgodnie z par. umowy, konsumentka-inwestorka może odstąpić od niniejszej umowy nie wcześniej niż po upływie miesięcy od dnia jej zawarcia - w takim przypadku Spółka zobowiązana jest do zwrotu pełnej kwoty inwestycji na konto inwestora. Wraz z odstąpieniem od umowy prawa do nabycia wynagrodzenia za sfinansowanie za Honesto Finance sp. z o.o. z siedzibą w Zakościelu kosztów zakupu lub dochodzenia roszczeń wobec banków przechodzą z powrotem na Honesto Finance (dowód: karty nr 297-298).

W ww. piśmie z dnia 9 września 2021 r.¹¹ Spółka oświadczyła, w odniesieniu do oferowanych przez nią inwestycji w roszczenia wobec banków, iż zakładała, iż będą zawierane ugody z kredytobiorcami frankowymi przez banki. Według przewidywań Spółki, banki miały proponować kredytobiorcom ugody, a maksymalny okres zawarcia ugody miał kształtować się na poziomie 6 miesięcy. Ponadto Spółka poinformowała, że w marcu 2021 r. („kiedy projekt ugód był mocno rozważany przez sektor bankowy”) według „informacji ogólnie dostępnych” współczynnik wygranych spraw kształtował się na poziomie 90 %. (dowód: karty nr 124-126). Spółka nie przytoczyła jednak, nawet przykładowo, dowodów, które mogłyby potwierdzać rzetelność i prawdziwość ww. informacji, nie wskazała również ich źródeł.

W pismach z dnia 9 września 2021 r. Spółka poinformowała Prezesa UOKiK, że Spółka zaprzestała prowadzenia działalności w zakresie sprzedaży wierzytelności¹²: „Decyzja o zaprzestaniu działalności w tym zakresie zapadła w czerwcu 2021 r. (...) Obecnie trwa proces anulowania inwestycji i zwrotu środków. Działalnością spółki będzie budowa osad glampingowych. Nie będzie prowadziła działalności w zakresie sprzedaży wierzytelności. Spółka została sprzedana drugiemu współudziałowcowi Mariuszowi Skibie, z powodu rezygnacji z działań testowych na platformy. Procesem anulowania zakupu wierzytelności jak i dalszego działania Spółki zajmie się obecny właściciel Mariusz Skiba.¹³” Zaprzestanie dotychczasowej działalności Spółka uzasadnia m.in. informacjami KNF na temat Fundico, zmianą otoczenia prawnego oraz mniejszą niż zakładana skalą działań banków w zakresie oferowania ugód.

¹¹ Pismo wpłynęło do Urzędu 21 września 2021 r. - jest to drugie pismo przekazane przez Honesto Finance datowane na dzień 9 września 2021 r.

¹² We wcześniejszych punktach pism Spółka odwołuje się do swojej działalności w zakresie sprzedaży wierzytelności.

¹³ Dowód: karty nr 124-127.

Powiązania Honesto Finance Sp. z o.o. z Fundico Sp. z o.o.

Prezes UOKiK przeanalizował powiązania Honesto z Fundico m.in. ze względu na to, że mogły one wpłynąć na możliwość oceny ryzyka z jakim wiąże się zakup oferowanych przez Honesto aktywów. Ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, że Honesto powiązana jest - kapitałowo, osobowo oraz na skutek relacji umownych w zakresie współpracy - ze spółką Fundico, której działalność była przedmiotem oceny Prezesa Urzędu w odrębnym postępowaniu. Decyzją nr RŁO 10/2021 z dnia 31 grudnia 2021 r. Prezes Urzędu uznał, iż Fundico stosowała praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów, polegające m.in. wprowadzaniu konsumentów w błąd co do bezpieczeństwa oferowanych inwestycji. Honesto oferowało konsumentom umowy inwestycyjne zawierane na podstawie wzorców identycznych co do treści i przedmiotu z wzorcami stosowanymi przez Fundico.

O powiązaniach kapitałowych między Fundico a Honesto świadczy przede wszystkim fakt przejęcia całości udziałów w Spółce przez Mariusza Skibę - prezesa zarządu i jedynego udziałowca Fundico Sp. z o.o.. Honesto Finance sp. z o.o. oświadczyła, że decyzja o zaprzestaniu działalności w zakresie oferowania inwestycji w roszczenia wobec banków zapadła w czerwcu 2021 r., zaś w dniu 6 lipca 2021 r. udziały w spółce zostały sprzedane za 1 zł Mariuszowi Skibie¹⁴. Zgodnie z wpisem w KRS od dnia 28 października 2021 r. Mariusz Skiba posiada całość udziałów Spółki o łącznej wysokości 20 000 zł.

Jak wskazano wyżej, od dnia rejestracji Spółki do 28 października 2021 r. członkiem dwuosobowego zarządu pełniącym funkcję prezesa zarządu był Patryk Białek. Drugim członkiem zarządu w tym czasie był Mariusz Skiba, pełniący również funkcję m.in. prezesa zarządu Fundico Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie. Od dnia 28 października 2021 r. Mariusz Skiba pełni funkcję prezesa zarządu Honesto Finance Sp. z o.o. i jednocześnie jest jedynym wspólnikiem tej Spółki, a tym samym jest jedyną osobą odpowiedzialną za prowadzenie jej spraw i reprezentację. W tym miejscu warto wskazać, że od tego dnia do dnia wydania decyzji nie odnotowano żadnych zmian w wpisie do Krajowego Rejestru Sądowego (dalej jako: KRS) w zakresie m.in. danych wspólników, danych osób wchodzących w skład organu uprawnionego do reprezentacji podmiotu, przedmiotu działalności Przedsiębiorcy lub siedziby Spółki.

W załączniku nr 4 do pisma Honesto Finance z dnia 9 września 2021 r. (data wpływu do Urzędu: 21 września 2021 r.) będącego odpowiedzią na zawarte w wezwaniu Prezesa UOKiK z dnia 24 sierpnia 2021 r. żądanie przekazania piętnastu przykładowych umów zawartych z konsumentami-wierzycielami i konsumentami-inwestorami, Spółka przekazała umowę inwestycyjną w zakresie finansowania procesu sądowego o roszczenia wynikające z umowy kredytowej, zawartą pomiędzy Mariuszem Skibą a kredytobiorcą (dowód: karty nr 156-163). Prezes Urzędu ustalił, że Mariusz Skiba osobiście brał udział w pozyskiwaniu roszczeń związanych z później oferowanymi przez Honesto Finance inwestycjami.

Powyższe okoliczności jednoznacznie wskazują na powiązania osobowe między Fundico i jego prezesa zarządu a Honesto.

Informacje na temat współpracy Honesto i Fundico były publikowane również na stronie internetowej <https://honestofinance.pl> i utworzonych na niej podstronach. W „Regulaminie świadczenia usług w Serwisie” zawarto szersze uregulowania dotyczące współpracy Honesto

¹⁴ Dowód: pismo Spółki z dnia 9.09.2021 r. karty nr 108-113 oraz załącznik do tego pisma: „umowa zbycia udziałów w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością” - karta nr 117.

Finance z Fundico i działań podejmowanych w przypadku niekorzystnego rozstrzygnięcia sprawy o roszczenia wobec banku. Strony internetowe prowadzone przez obie spółki określono w nim jako „bliźniacze platformy”, wskazano również, że Honesto Finance jest powiązany „prawnie i biznesowo” z Fundico¹⁵.

Z całokształtu materiału dowodowego zebranego przez Prezesa UOKiK wynika, że Honesto Finance oferowało konsumentom nabycie praw do wynagrodzenia, które powstaną po uprawomocnieniu się orzeczenia wydanego przez sąd lub po zawarciu ugody. W wyniku uprawomocnienia się orzeczenia lub zawartej ugody, Honesto Finance przysługiwało określona w procentach część kwoty należnej od banku, zaś konsument miał otrzymać procentowo określoną w umowie wysokość praw do części wierzytelności przyszłej przysługującej Spółce¹⁶.

Z „Regulaminu świadczenia usług w serwisie” dostępnego na stronie internetowej Spółki wynika, że w przypadku niekorzystnego rozstrzygnięcia sprawy i jej przeniesienia w tryb sprawy sądowej Fundico miało zaproponować konsumentowi nową umowę i na jej podstawie rozliczać należności konsumentów z tytułu wygranej lub przegranej sprawy sądowej¹⁷.

„a) Przegrana ugoda jest przekazywana Fundico i przechodzi w tryb sprawy sądowej z większym zwrotem dla użytkownika. Użytkownik korzystający z usług naszej formy automatycznie zgadza się na przekazanie danych osobowych w celach kontynuowania umowy (tych, które podał w serwisie www.honestofinance.pl dla FUNDICO w celu w przypadku przegranej ugody, której koszty pokrył aby FUNDICO mogło stworzyć nową cesję, rozgrywaną w trybie sądowym i dalej walczyć o zyski.

b) Fundico Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie, ul. Pawia 9, 31-154 Kraków rozlicza zyski oraz zwroty z wygranych oraz przegranych spraw sądowych użytkowników, którzy w serwisie www.honestofinance.pl kupili cesję sprawy (ugoda), a sprawa ta została rozstrzygnięta niekorzystnie i przeniesiona w tryb sprawy sądowej bazując na nowej cesji FUNDICO - Użytkownik.

c) W momencie niekorzystnego rozstrzygnięcia sprawy użytkownik otrzyma drogą mailową nową cesję od FUNDICO. Użytkownik ma przypisanego opiekuna, który na bieżąco informuje o zmianach i statusie sprawy. Będzie to cesja użytkownik-FUNDICO bazująca na warunkach, opisanych w § 3 pkt.12” - (par. 1 pkt 5 „Regulaminu świadczenia usługi w serwisie”, dostęp ze strony <https://honestofinance.pl/regulamin-swiadczenia-uslug-w-serwisie> na dzień 26 sierpnia 2021 (dowód: karta nr 52).

Prezes Urzędu ustalił, że wypłata przez Honesto Finance wynagrodzenia z uwzględnieniem określonej w umowie stopy zwrotu warunkowana była korzystnym dla Spółki rozstrzygnięciem sporu z bankiem, przy czym na etapie sądowym (po bezskutecznym dochodzeniu roszczeń przez Honesto na etapie przedsądowym) odpowiedzialność za inwestycję w przypadku jej kontynuacji miała przejmować Fundico na podstawie odrębnej umowy z konsumentem-inwestorem. Fundico była zatem finansowo odpowiedzialna za realizację wynagrodzeń należnych konsumentom w sądowym etapie prowadzenia sprawy.

¹⁵ Zob. widok strony <https://honestofinance.pl/regulamin-swiadczenia-uslug-w-serwisie> na dzień 26 sierpnia 2021 (dowód: karta nr 52),

¹⁶ Zob. Preambuła, par. 2 Umowy inwestycyjnej nr 15/1 zawartej pomiędzy Honesto Finance Sp. z o.o. a konsumentką (dowód: karty nr 297-298).

¹⁷ Par. 1 „Regulaminu świadczenia usługi w serwisie”, dostęp ze strony <https://honestofinance.pl/regulamin-swiadczenia-uslug-w-serwisie> na dzień 26 sierpnia 2021 (dowód: karta nr 52).

Na współpracę między Spółkami Fundico a Honesto wskazuje również fakt zawarcia w dniu przez Patryka Białka (pełniącego wg wpisu w KRS funkcje prezesa zarządu Honesto Finance Sp. z o.o. od dnia zarejestrowania spółki w dniu 16 marca 2021 r. do dnia 28 października 2021 r.) umowy z Fundico pn. „Umowa prowizyjna - pozyskiwanie franczyzobiorców” (dowód: karty 170-172). Jak wynika z postanowień tej umowy oraz wyjaśnień udzielonych przez Honesto, Patryk Białek został zobowiązany do rekrutowania nowych „partnerów biznesowych”, czyli nowych podmiotów prowadzących działalność gospodarczą przy wykorzystaniu platformy internetowej dostarczanej przez Fundico służącej do pozyskiwania inwestorów, w zamian za przysługującą mu prowizję¹⁸.

Na podstawie umowy z dnia zawartej pomiędzy Fundico a Patrykiem Białkiem, Fundico zobowiązała się udostępnić Patrykowi Białkowi „pakiet franchisingowy”, w skład którego miał wchodzić m.in. system IT (w tym system płatności, system poleceń i rozliczania, materiały szkoleniowe), a także zestaw dokumentów dot. oferowanego produktu finansowego: umowa kredytowa, dokumenty określające wartość roszczenia i wynagrodzenie za sukces¹⁹.

W oparciu o powyższe Prezes Urzędu ustalił, że aktywa będące przedmiotem oferty inwestycyjnej Honesto zostały udostępnione przez Fundico.

Informacje publikowane na stronach internetowych Spółki

Dla każdej inwestycji prezentowanej na stronie internetowej pod adresem <https://honestofinance.pl/inwestycje> Spółka określa spodziewaną stopę zwrotu z inwestycji²⁰. Z dokonanej przez Prezesa Urzędu analizy treści publikowanych w okresie od sierpnia 2021 r. na stronie <https://honestofinance.pl/inwestycje> wynika, że wysokość stopy zwrotu przy poszczególnych inwestycjach jest bardzo zróżnicowana i wynosi od kilkunastu do kilkudziesięciu procent. Zysk nie jest określony w skali roku, ale odnosi się do okresu konkretnej inwestycji.

Poczynione ustalenia wskazują, że Honesto Finance oferuje konsumentom-inwestorom stopy zwrotu z inwestycji na poziomie wielokrotnie przewyższającym poziom zwrotu z inwestycji uznawanych za relatywnie bezpieczne (lokaty bankowe, obligacje skarbu państwa). Wskazywane stopy zwrotu sięgały od dziesięciu do nawet kilkudziesięciu procent w skali okresu inwestycji (poniżej roku).

¹⁸ Dowody: Pismo Honesto Finance z dnia 9 września 2021 r. (data wpływu: 21 września 2021 r.) - karty nr 124, 126; fragment umowy zawartej między Fundico a Patrykiem Białkiem - karta nr 166; „Umowa prowizyjna - pozyskiwanie franczyzobiorców” z r. (karty nr 170-172).

¹⁹ Dowód: karty nr 165-166.

²⁰ Określenia „kwota inwestycji” i „stopa zwrotu” nie zostały zdefiniowane w „Regulaminie świadczenia usług rezerwacji oferty” i w „Regulaminie świadczenia usług w serwisie”. Wyjaśnienie tych pojęć zamieszczono na stronie internetowej <https://honestofinance.pl/faq/1-inwestycje>, dostęp na dzień 26.08.2021 r. Według zawartych pod ww. adresem witryny informacji, „kwota inwestycji” jest to „ilość pieniędzy jaką inwestujesz”, zaś „stopa zwrotu” to „procent kwoty inwestycji, jaki zarobisz dzięki zainwestowaniu” (dowód: karta nr 35).

INWESTYCJE
Aktywne inwestycje

ID	Kwota zakupu, \$	Kwota zwrócenia, \$	Procent zwrotu, %	Okres czasu, d	
3/2	2 000.00 zł	3 000.00 zł	50%	5 miesięcy	 Rozważ inwestycję
16/3	1 500.00 zł	2 250.00 zł	50%	6 miesięcy	 Rozważ inwestycję
15/3	1 000.00 zł	1 500.00 zł	50%	6 miesięcy	 Rozważ inwestycję
14/3	2 000.00 zł	3 000.00 zł	50%	6 miesięcy	 Zakończono
13/3	1 500.00 zł	2 250.00 zł	50%	6 miesięcy	 Zakończono
12/3	1 000.00 zł	1 500.00 zł	50%	6 miesięcy	 Zakończono
10/3	2 000.00 zł	3 000.00 zł	50%	6 miesięcy	 Zakończono
9/3	3 000.00 zł	4 500.00 zł	50%	6 miesięcy	 Zakończono

Oferty indywidualne po kontakcie z opiekunem konta, możesz ustalić kwotę inwestycji i zwrotu jak i czas trwania inwestycji.

Fragment widoku strony [https://honestofinance.pl /inwestycje](https://honestofinance.pl/inwestycje) na dzień 26.08.2021 r. (dowód: karta nr 22).

Przy poszczególnych ofertach inwestycji publikowanych na stronie internetowej <https://honestofinance.pl/inwestycje> (po rozwinięciu poszczególnych ofert) jako „Kancelaria prowadząca sprawę” wpisano „
”, w bliskim sąsiedztwie tej informacji wpisywano „prawdopodobieństwo” (oszacowane w wartościach procentowych). Obok danych o „Kancelarii prowadzącej sprawę” zamieszczono na stronie element „Status sprawy” (w wielu przypadkach określany jako „Ekspertyza analityka”). Przykładowy widok strony zawierający ww. informacje zamieszczono na niżej zamieszczonym widoku strony internetowej pozyskanym w toku postępowania wyjaśniającego:

INWESTYCJE

Aktywne inwestycje

ID	Planowana kwota [zł]	Kwota wpłacony [zł]	Stopa zwrotu [%]	Czas trwania [d]	Status
3/2	2 000,00 zł	2 000,00 zł	50%	3 miesiące	Realizacja inwestycji
Kancelaria prowadzi sprawę	Status sprawy Ekspertyza analityka	Kraj Polska	Kategoria Broker forex		
Prawdopodobieństwo 65,00%	Wartość zabezpieczenia 4 000,00 zł	Data zakupu 13.05.2021			
15/3	1 500,00 zł	2 250,00 zł	50%	6 miesięcy	Realizacja inwestycji
13/3	1 000,00 zł	1 500,00 zł	50%	6 miesięcy	Realizacja inwestycji
14/3	2 000,00 zł	3 000,00 zł	50%	6 miesięcy	Zakończona inwestycja
13/3	1 500,00 zł	2 250,00 zł	50%	6 miesięcy	Zakończona inwestycja
12/3	1 000,00 zł	1 500,00 zł	50%	6 miesięcy	Zakończona inwestycja
13/3	2 000,00 zł	3 000,00 zł	50%	6 miesięcy	Zakończona inwestycja
9/3	3 000,00 zł	4 500,00 zł	50%	6 miesięcy	Zakończona inwestycja

Oferty indywidualne po konsultacji z opiekunem konta, możesz zaciągnąć swoją inwestycję i określić jak i czas trwania inwestycji.

Fragment widoku strony <https://honestofinance.pl/inwestycje> na dzień 26 sierpnia 2021 r. (dowód: karta nr 23).

Pismem z dnia 3 września 2021 r. Prezes UOKiK skierował do

(dalej również jako: Kancelaria) z siedzibą w Krakowie wezwanie do przekazania m.in. odpowiedzi na czym polega „*prowadzenie spraw*” (o których mowa na stronie internetowej <https://honestofinance.pl/inwestycje>) przez Kancelarię jako Przedsiębiorcę lub osoby w niej zatrudnione lub z nią współpracujące (dowód: karty nr 68-69).

w piśmie z dnia 27 września 2021 r. udzieliła m.in. następujących informacji:

„O drugiej stronie internetowej²¹ Kancelaria dowiedziała się z treści wezwania Prezesa UOKiK. O istnieniu podmiotu Honesto Finance Sp. z o.o. z siedzibą w Zakościelu nie miała pojęcia. (...) Kancelaria nie ma pojęcia kto jest odpowiedzialny za treść informacji zamieszczanych na ww. stronach.” (dowód: karty nr 244-245)

Na portalu honestofinance.pl oraz na stronie internetowej <https://www.facebook.com/Honestofinance> (w tym na filmiku udostępnionym na profilu Facebook Honesto) Spółka wskazuje na bezpieczeństwo i brak ryzyka przy inwestowaniu w oferowane przez nią wierzytelności. Spółka zamieszcza między innymi komunikaty o treści:

²¹ „Drugą stroną internetową”, o której mowa w cytowanym fragmencie pisma jest strona <https://honestofinance.pl/inwestycje>. Skierowane w toku postępowania wyjaśniającego do Kancelarii wezwanie dotyczyło również strony prowadzonej pod adresem <https://fundico.eu/inwestycje> i do niej w pierwszej kolejności odniosła się Kancelaria w swoim piśmie.

- „Dzięki naszemu produktowi inwestorzy mogą uzyskać wysoką stopę zwrotu przy 100% pewności zwrotu wkładu początkowego²²”,
- „Myślisz o inwestycji pasywnej? Dołącz do naszego portalu z wierzytelnościami. Każda inwestycja jest zabezpieczona umową prawną. Krótka i długa terminowa inwestycja. 30-130 % stopa zwrotu z inwestycji (około 8-10 % miesięcznie). (...) gwarantujemy zabezpieczenie prawne Twojego kapitału.²³”
- „Inwestuj bezpiecznie z Honesto Finance, dzięki naszemu portalowi nie musisz się martwić, że przez wierzytelność w którą zainwestujesz stracisz pieniądze. Nasza giełda wierzytelności jest doskonałym miejscem jednocześnie dla niedoświadczonych jak i bardziej doświadczonych inwestorów, dzięki wysokim zwrotom i bezpieczeństwu jakie ci gwarantujemy.²⁴”
- „Dzięki nam zatrudnisz swoje pieniądze do pracy w legalny i bezpieczny sposób. Pokrywaj koszty spraw sądowych z prawdopodobieństwem wygranej 94 %, zabezpieczeniem na umowę już od 500 PLN!²⁵”
- „Do każdej inwestycji w wierzytelność dodajemy umowę prawną, abyś wiedział, że twoje pieniądze są w bezpiecznych rękach. Jedyne ryzyko jakie ponosisz u nas, to zainwestowany proces przegra, a my jako firma zwracamy ci wtedy koszt inwestycji lub kontynuujemy twoją inwestycję w procesie sądowym z większym wynagrodzeniem na poziomie (80-150%). W 2020 roku 93 % spraw frankowych zakończyło się powodzeniem.²⁶”
- „Możesz bezpiecznie przechowywać swój kapitał i sprawić by on pracował na ciebie. Jeśli proces w który zainwestujesz przegra (zdarza się to bardzo rzadko) zwrócimy ci całkowity koszt zainwestowanego kapitału.²⁷”
- „Lokujesz u nas swoje środki, a my finansujemy nimi wierzytelności. Po upływie czasu kapitał zwraca się nam i tobie z nawiązką.²⁸”
- „Twoja inwestycja jest bezpieczna a my dajemy ci gwarancję zwrotu.²⁹”

²² Cytat ze strony <https://www.facebook.com/Honestofinance> na dzień 18.08.2021 r. (dowód: karta nr 18).

²³ Cytat ze strony <https://www.facebook.com/Honestofinance> na dzień 18.08.2021 r. (dowód: karta nr 18).

²⁴ Cytat ze strony <https://www.facebook.com/Honestofinance> na dzień 18.08.2021 r. (dowód: karta nr 18).

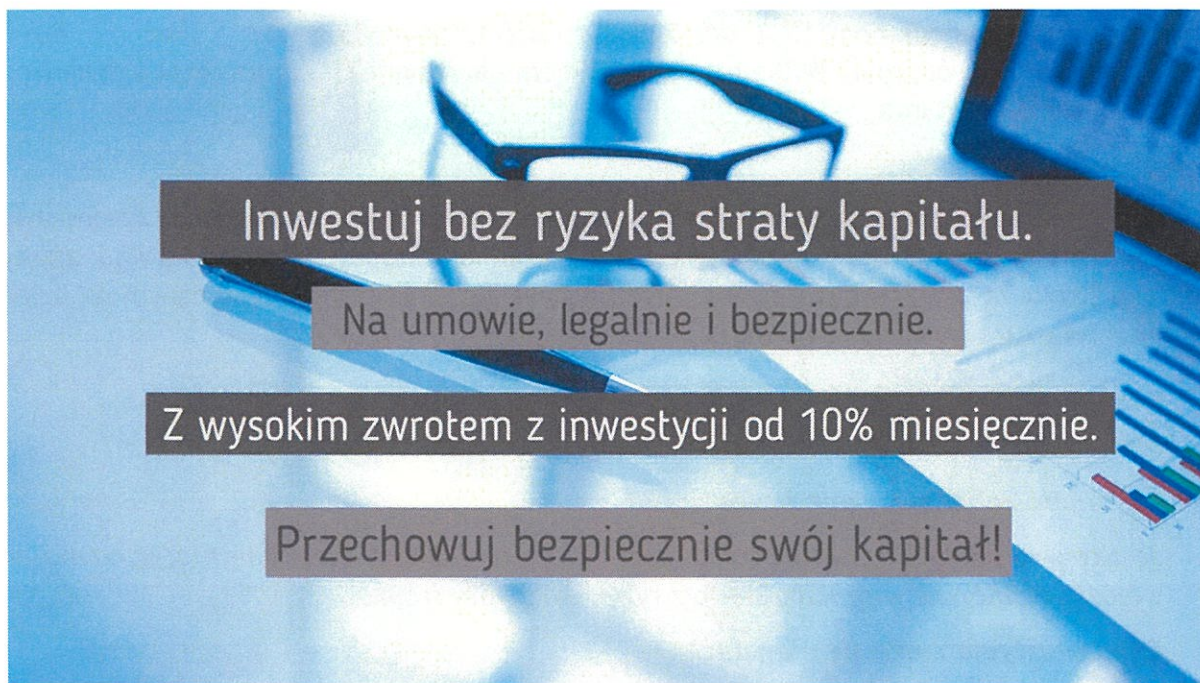
²⁵ Cytat ze strony <https://www.facebook.com/Honestofinance> na dzień 18.08.2021 r. (dowód: karta nr 18).

²⁶ Cytat ze strony <https://www.facebook.com/Honestofinance> na dzień 18.08.2021 r. (dowód: karta nr 18).

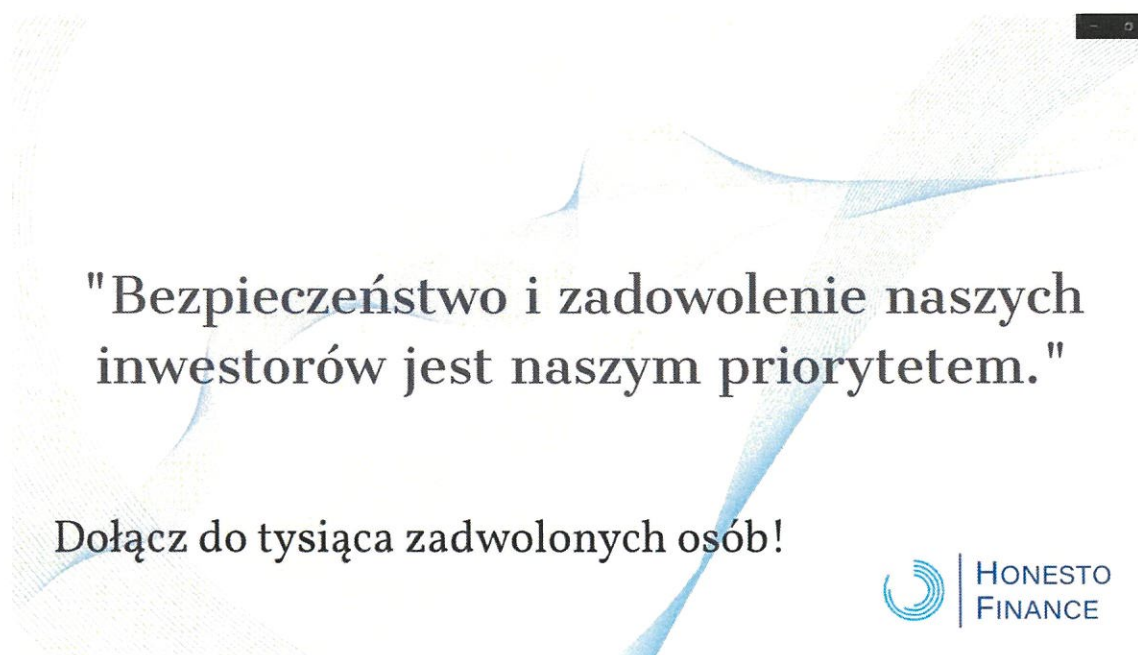
²⁷ Cytat ze strony <https://www.facebook.com/Honestofinance> na dzień 18.08.2021 r. (dowód: karta nr 19).

²⁸ Cytat ze strony <https://honestofinance.pl> na dzień 26.08.2021 r. (dowód: karta nr 21).

²⁹ Cytat ze strony <https://honestofinance.pl> na dzień 26.08.2021 r. (dowód: karta nr 21).

Fragment filmu opublikowanego na profilu Honesto Finance na portalu Facebook. Dostęp ze strony internetowej <https://www.facebook.com/105258791728482/posts/120087463578948/> na dzień 19.08.2021 r. (dowód: płyta DVD z nagraniem filmem - karta nr 67). Zrzutu ekranu dokonano w 15 sekundzie nagrania.

Fragment filmu opublikowanego na profilu Honesto Finance na portalu Facebook. Dostęp ze strony internetowej

<https://www.facebook.com/105258791728482/posts/120087463578948/> na dzień 19.08.2021 r. (dowód: płyta DVD z nagraniem filmem - karta nr 67). Zrzutu ekranu dokonano w 25 sekundzie nagrania.

Ponadto, na głównej stronie <https://honestofinance.pl/faq/1-inwestycje> zamieszczone były wyjaśnienia zawarte w tabeli zatytułowanej FAQ, m.in. o następującej treści (dowód: zrzuty ekranu strony <https://honestofinance.pl/faq/1-inwestycje> ze stanem faktycznym na dzień 14 września 2021 r., karty nr 83-85):

„Czy zainwestowane środki mogą przepaść?

Nie. Zainwestowane środki są objęte zabezpieczeniem inwestycji.

Czym jest zabezpieczenie inwestycji?

Jest to gwarancja zwrotu wpłaconej (zainwestowanej) kwoty. Bez zabezpieczenia można więcej zarobić, ale wiązałoby się to z ryzykiem utraty środków.

Czy inwestycja może się nie udać?

Inwestycja w 97 % przypadków przebiega zgodnie z założeniami. W pozostałych przypadkach czas odzyskiwania prowizji od płatnika przedłuża się. Wtedy Iwoją inwestycję wykupuje kolejny inwestor, a Tobie zwracane są wpłacone środki.”

W piśmie Spółki z dnia 9 września 2021 r. (data wpływu do Urzędu: 21 września 2021 r.) Honesto poinformowała, że nie potrafi wskazać źródła informacji o 97 % prawdopodobieństwie sukcesu inwestycji (dowód: karta nr 126).

Prezes Urzędu ustalił, że pomimo wyżej cytowanych zapewnień o „zabezpieczeniu inwestycji” publikowanych na stronie internetowej Spółki i na jej profilu na portalu Facebook, w przekazanych przez konsumentów „Umowach inwestycyjnych nabycia wierzytelności przyszłej” nie przewidziano postanowień odnoszących się zabezpieczenia umowy.

Na dzień 3 września 2021 r. na głównej stronie witryny dostępnej pod adresem <https://honestofinance.pl> znajdowały się jeszcze m.in. następujące informacje dot. Spółki: „Honesto Finance umożliwia zakup wierzytelności wobec instytucji finansowych”:

Fragment widoku strony <https://honestofinance.pl> na dzień 3 września 2021 r., dowód: karta nr 57.

Jak wskazano we wcześniejszej części decyzji, Spółka w swoim piśmie z dnia 9 września 2021 r. poinformowała Prezesa UOKiK o zaprzestaniu prowadzenia działalności w zakresie sprzedaży wierzytelności. Kolejne utrwalone w toku prowadzonych postępowań widoki strony internetowej <https://honestofinance.pl> wraz z dostępnymi na niej podstronami wskazują na to, że na stronie głównej tej witryny internetowej oraz na <https://honestofinance.pl/inwestycje> nie są publikowane informacje o bezpieczeństwie lub braku ryzyka wiążącego się z inwestycjami w oferowane przez Honesto wierzytelności oraz nowe oferty inwestycji³⁰.

Na profilu Spółki na portalu Facebook prowadzonym pod adresem <https://www.facebook.com/Honestofinance> na dzień 21 października 2021 r. widniała informacja „Strona jest niedostępna. Kliknięty link mógł być uszkodzony lub strona mogła zostać usunięta” (dowód: karta nr 281). W dniu 10 stycznia 2022 r. utrwalono obraz ww. strony internetowej, na której umieszczony został komunikat „Ta strona jest niedostępna. Link może być uszkodzony lub strona mogła zostać usunięta. Sprawdź, czy link, który próbujesz otworzyć jest prawidłowy” (dowód: karta nr 421).

³⁰ Por. widok strony honestofinance.pl i honestofinance.pl/inwestycje: na dzień 14 września 2021 r. (dowód: karty nr 73-74), na dzień 21 października 2021 r. (dowód: karta nr 255), na dzień 10 stycznia 2022 r. (dowód: karta nr 385).

Obroty Honesto Finance oraz skutki finansowe działalności Honesto Finance

W toku postępowania o sygn. RŁO.610.4.2021. do Honesto Finance skierowano w dniu 25 października 2021 r. wezwanie, w którym m.in. zawarto pytanie o osiągnięty przez Przedsiębiorcę obrót (dowód: karty nr 282-283). W związku z nieudzieleniem przez Spółkę odpowiedzi (pomimo prawidłowego doręczenia pisma) do Honesto wysłano wezwanie-monić z dnia 2 grudnia 2021 r. (dowód: karty nr 315-316) oraz skierowano pisma do Naczelnika Urzędu Skarbowego³¹ (właściwego ze względu na

”) oraz do Naczelnika Urzędnika Skarbowego³², właściwego ze względu na³². Według odpowiedzi Naczelnika Urzędu Skarbowego³³ r., Spółka nie przekazała wszystkich informacji do Urzędu Skarbowego, a termin złożenia zeznania podatkowego mija 31 marca 2022 r.³³ Honesto Finance nie udzieliło również odpowiedzi na wezwanie o udzielenie informacji o osiągniętym przychodzie za 2021 r. z dnia 4 stycznia 2022 r.³⁴ W piśmie z dnia 18 lutego 2022 r. Naczelnik Urzędu Skarbowego poinformował, że Honesto Finance mimo wysłanego do spółki wezwania, nie złożyła zgłoszenia identyfikacyjnego NIP-8 w zakresie danych uzupełniających. Na dzień sporządzenia odpowiedzi przez Naczelnika Urzędu Skarbowego³⁵ nie dysponował on informacjami o wysokości uzyskanych przychodów spółki za 2021 r.³⁵.

W związku z powyższym Prezes Urzędu przyjął, iż Spółka nie dysponowała przed wydaniem decyzji danymi finansowymi niezbędnymi do ustalenia obrotu za rok obrotowy (2021 r.) poprzedzający rok nałożenia kary. W latach 2019-2020 Spółka nie osiągnęła zaś obrotów, z uwagi na rozpoczęcie działalności w 2021 r.

W bazie dokumentów finansowych prowadzonej przez Ministerstwo Sprawiedliwości nie zawarto informacji i dokumentów dot. Honesto Finance, co ustalono w drodze wyszukania tego podmiotu za pośrednictwem strony internetowej prowadzonej pod adresem: https://ekrs.ms.gov.pl/rdf/pd/search_df (stan na dzień 18 lutego 2022 r.). W związku z powyższymi okolicznościami na potrzeby rozstrzygnięcia sprawy i określenia wymiaru kary, Prezes Urzędu przyjął zatem, że Spółka nie złożyła w urzędzie skarbowym zeznania podatkowego o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) CIT-8 za 2021 rok. Honesto Finance Sp. z o.o. w piśmie z dnia 9 września 2021 r. poinformowała, że czterech użytkowników prowadzonej przez Spółkę platformy dokonało zakupu oferowanej inwestycji oraz, że trwa proces anulowania inwestycji i zwrotu środków, za który to zwrot odpowiada jednak Mariusz Skiba (obecny prezes zarządu Spółki)³⁶.

W odpowiedzi na pisma Prezesa UOKiK z dnia 25 października 2021 r. skierowane do tych konsumentów, których dane przekazała Honesto Finance, zawierające prośbę o udzielenie informacji i przekazanie dokumentów,³⁶ konsumentów udzieliło wyjaśnień.

³¹ Dowód: karta nr 317.

³² Dowód: karta nr 318.

³³ Dowód: karta nr 320. Data 31.03.2022 r. została wskazana w piśmie Naczelnika US³³ jako termin złożenia zeznania podatkowego. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 17 marca 2022 r. w sprawie przedłużenia terminów wykonania niektórych obowiązków w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych (Dz. U. poz. 639) zmieniło ten termin do dnia 30 czerwca 2022 r.

³⁴ Dowód: karta nr 360.

³⁵ Dowód: karta nr 446.

³⁶ Dowód: karta nr 124.

Jeden z nich przekazał informację, że nie zrealizowano wypłaty wynagrodzenia z tytułu zawartej umowy³⁷. Kolejny konsument, który w dniu 2 listopada 2021 r. napisał, że w Honesto miał „łącznie umów, umowy są zakończone, ale żadna z nich nie została skutecznie zamknięta z wypłatą wpłaconych środków i odsetkami. umowy jeszcze się nie zakończyły”³⁸ przekazał także poniższe informacje:

„Honesto nie dokonało zwrotu żadnej inwestycji. Każda inwestycja w Fundico lub Honesto przypisana była (i jest) do konkretnej sprawy o roszczenie w sprawie frankowych kredytów, prowizji od kredytów wcześniej spłaconych lub innych roszczeń. Z załączonych umów wynikają konkretne dane. Wielokrotnie składałem reklamacje, monity, ostrzeżenia o zgłoszeniu sprawy do odpowiednich organów, telefonowałem do pana Mariusza Skiby lub do opiekunów klienta, ale dotychczas wszystkie te działania okazały się bezskuteczne” (dowód: karta nr 301).

Według oświadczenia _____, które świadczyło dla Honesto Finance Sp. z o.o. usługę prowadzenia biura wirtualnego, Honesto zalega z opłatami za faktury i brak jest kontaktu ze spółką (dowód: karta nr 424).

Pismem z dnia 1 marca 2022 r. Prezes Urzędu zawiadomił Spółkę o zakończeniu zbierania materiału dowodowego (dowód: karta nr 448), o prawie zapoznania się z całością akt sprawy oraz wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów. Pisma nie zostały odebrane i wróciły do nadawcy³⁹. Przedsiębiorca nie skorzystał z ww. prawa.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Interes publiczny i godzenie w zbiorowe interesy konsumentów

Stosownie do art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r., poz. 275, dalej „ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów” lub „uokik”), ochrona interesów przedsiębiorców i konsumentów podejmowana jest w ramach działań Prezesa Urzędu w interesie publicznym. Ingerencja Prezesa Urzędu ma na celu ochronę interesów zbiorowości, a nie wprost poszczególnych, indywidualnych uczestników rynku. Naruszenie interesu publicznego stanowi bezwzględny warunek uznania kompetencji Prezesa Urzędu do rozstrzygnięcia określonej sprawy. Interes publiczny zostaje naruszony wówczas, gdy działania przedsiębiorcy godzą w interesy ogólnospołeczne i dotyczą szerokiego kręgu uczestników rynku, zaburzając jego prawidłowe funkcjonowanie.

Interes publicznoprawny przejawia się także w postaci zbiorowego interesu konsumentów, co oznacza, iż postępowania prowadzone przed Prezesem Urzędu służą ochronie zbiorowego interesu konsumentów jako elementu interesu publicznego. Interes publicznoprawny zawiera się w związku z tym w ochronie praw konsumentów, do których ww. strony postępowania kierują swoją ofertę. Ochrona konsumentów podejmowana w trybie postępowania przed Prezesem Urzędu nie dotyczy więc interesów poszczególnych osób, których sprawy miałyby charakter jednostkowy, indywidualny i nie dający się porównać z innymi, ale szerszego kręgu konsumentów, których dotyczą bezpośrednio działania ww. spółki, i których sytuacja jest w tym zakresie podobna.

³⁷ Dowód: karta nr 296.

³⁸ Dowód: karta nr 301.

³⁹ Dowód: karty nr 448, 450.

W ocenie Prezesa Urzędu, rozpatrywana sprawa ma charakter publicznoprawny. Skutkami działań Przedsiębiorcy dotknięty mógł zostać nieoznaczony z góry krąg konsumentów - wszyscy konsumenci, którzy korzystając z zasobów Internetu zapoznali lub mogli zapoznać się z ofertą Przedsiębiorcy zamieszczoną na stronie internetowej <https://honestofinance.pl/> oraz na profilu Honesto Finance na portalu Facebook dostępnym pod adresem <https://www.facebook.com/Honestofinance/>, a następnie podjęli lub mogli podjąć działania mające na celu podpisanie umowy inwestycyjnej ze Spółką, a ostatecznie mogli stać się jej klientami. Działania Przedsiębiorcy nie dotyczą więc interesów poszczególnych osób, których sprawy miałyby charakter jednostkowy, indywidualny i nie dający się porównać z innymi, ale szerszego kręgu konsumentów, kontrahentów Przedsiębiorcy, których sytuacja jest identyczna. Naruszenie interesu publicznoprawnego przejawia się tym samym w naruszeniu zbiorowego interesu konsumentów. W niniejszej sprawie istnieje więc możliwość poddania zachowania Przedsiębiorcy dalszej ocenie pod kątem stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 10 kwietnia 2008 r. (sygn. akt III SK 27/07) wyjaśnił, że gramatyczna wykładnia pojęcia zbiorowy interes konsumentów prowadzi do wniosku, że chodzi o zachowanie przedsiębiorcy, które godzi w interesy grupy osób stanowiących określony zbiór. Rezultaty tej wykładni modyfikuje zastrzeżenie, że nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma interesów indywidualnych. Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, że przy konstruowaniu pojęcia „zbiorowy interes konsumentów” nie można opierać się tylko i wyłącznie na tym, czy oceniana praktyka skierowana jest do nieoznaczonego z góry kręgu podmiotów. Zdaniem Sądu, wystarczające powinno być ustalenie, że zachowanie przedsiębiorcy nie jest podejmowane w stosunku do zindywidualizowanych konsumentów, lecz względem członków danej grupy (określonego kręgu podmiotów), wyodrębnionych spośród ogółu konsumentów za pomocą wspólnego dla nich kryterium. Sąd Najwyższy uznał, że *praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów jest (...) takie zachowanie przedsiębiorcy, które podejmowane jest w warunkach wskazujących na powtarzalność zachowania w stosunku do indywidualnych konsumentów wchodzących w skład grupy, do której adresowane są zachowania przedsiębiorcy, w taki sposób, że potencjalnie ofiarą takiego zachowania może być każdy konsument będący klientem lub potencjalnym klientem przedsiębiorcy.*

Interes konsumentów należy rozumieć jako interes prawny (a nie faktyczny), a więc uznany przez ustawodawcę jako zasługujący na ochronę i zabezpieczenie. Pojęcie to obejmuje swym zakresem prawo konsumentów do uczestniczenia w przejrzystych i niezakłóconych przez przedsiębiorcę warunkach rynkowych, zapewniających konsumentom możliwość dokonywania transakcji przy całkowitym zrozumieniu, jaki jest ich rzeczywisty sens ekonomiczny i prawny na etapie przedkontraktowym i w czasie zawierania umowy. Efektem naruszenia interesu prawnego może być naruszenie również stricte ekonomicznych interesów konsumentów (o wymiarze majątkowym). Godzenie w zbiorowe interesy konsumentów może polegać zarówno na ich naruszeniu, jak i na zagrożeniu ich naruszenia. Nie jest zatem konieczne ustalenie, że którykolwiek z konsumentów został rzeczywiście poszkodowany wskutek stosowanej przez przedsiębiorcę praktyki.

Zatem w rozpatrywanej sprawie uzasadnione było podjęcie przez Prezesa Urzędu działań przewidzianych w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów. W tym stanie rzeczy przyjąć należy, iż do oceny stanu faktycznego niniejszej sprawy zastosowanie mają przepisy ww. ustawy, a dotyczące jej postępowanie jest prowadzone w interesie publicznym.

Naruszenie art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

Zgodnie z art. 24 ust. 1 uokik, zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Natomiast art. 24 ust. 2 uokik stanowi, że przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami zachowanie przedsiębiorcy. Na gruncie niniejszej sprawy zbiorowe interesy konsumentów podlegają zatem ochronie przed wymierzonymi w nie naruszeniami, polegającymi na sprzecznych z prawem działaniach przedsiębiorcy.

W związku z powyższym, dla uznania zachowania przedsiębiorcy za niezgodne z zawartym w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów zakazem stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów należy wykazać, że spełnione zostały kumulatywnie trzy następujące przesłanki:

- oceniane zachowanie musi być podejmowane przez podmiot będący przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
- zachowanie przedsiębiorcy jest sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami,
- zachowanie to godzi w zbiorowe interesy konsumentów.

Status przedsiębiorcy

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów zawiera legalną definicję przedsiębiorcy. Zgodnie z art. 4 pkt 1 uokik pod pojęciem tym należy rozumieć przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz.162, dalej jako „Prawo przedsiębiorców”). Art. 4 ust. 1 Prawa przedsiębiorców za przedsiębiorcę uznaje m. in. osobę prawną wykonującą działalność gospodarczą.

Honesto Finance Sp. z o.o. z siedzibą w Zakościelu, wpisana do rejestru przedsiębiorców pod numerem KRS: 0000889284, prowadzi we własnym imieniu działalność gospodarczą w sposób zorganizowany, ciągły i zarobkowy w zakresie działalności portali internetowych (dowód: wpis do KRS, karty nr 7-9).

Posiadając zatem status przedsiębiorcy w świetle Prawa przedsiębiorców, Honesto Finance Sp. z o.o. z siedzibą w Zakościelu jest również przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Tym samym, Przedsiębiorca przy wykonywaniu działalności gospodarczej podlega rygorom określonym w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów i jego działania mogą podlegać ocenie w aspekcie naruszenia zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Sprzeczność z prawem lub dobrymi obyczajami

Kolejną przesłanką, która musi być spełniona, aby było możliwe stwierdzenie naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jest bezprawność działania przedsiębiorcy rozumiana jako sprzeczność działania z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa lub sprzeczność z dobrymi obyczajami.

Bezprawność jest kategorią obiektywną. Rozważenia przy ocenie bezprawności wymaga kwestia, czy zachowanie przedsiębiorcy było zgodne, czy też niezgodne z obowiązującymi

zasadami porządku prawnego. Źródłem tych zasad są normy prawa powszechnie obowiązującego, a także nakazy i zakazy wynikające z zasad współżycia społecznego i dobrych obyczajów (wyrok Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów - dalej: SOKiK - z dnia 13 listopada 2007 r., sygn. XVII AmA 45/07). O bezprawności działania decyduje w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego *całokształt okoliczności konkretnego stanu faktycznego* (wyrok SN z dnia 8 maja 2002 r., sygn. I PKN 267/2001).

Nieuczciwe praktyki rynkowe

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Art. 24 ust. 2 ww. ustawy przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie godzące w nie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami zachowanie przedsiębiorcy, w szczególności nieuczciwe praktyki rynkowe lub czyny nieuczciwej konkurencji (art. 24 ust. 2 pkt 3 ustawy).

W ocenie Prezesa UOKiK, w odniesieniu do zarzutu zawartego w pkt I sentencji niniejszej decyzji, bezprawność działań podejmowanych przez Ilonesto Finance można wywieść z naruszenia zakazu stosowania nieuczciwych praktyk rynkowych.

Zgodnie z art. 3 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, stosowanie nieuczciwych praktyk rynkowych jest zakazane. Definicję praktyki rynkowej zawiera art. 2 pkt 4 przedmiotowej ustawy wskazując, iż za taką uznaje się działanie lub zaniechanie przedsiębiorcy, sposób postępowania, oświadczenie lub informację handlową, w szczególności reklamę i marketing, bezpośrednio związane z promocją lub nabyciem produktu przez konsumenta.

Pojęcie produktu wskazane w wyżej przywołanym artykule ma znaczenie szerokie i obejmuje również pojęcie usługi. W zakresie pojęcia praktyki rynkowej mieści się zatem każdy czyn przedsiębiorcy (działanie jak i zaniechanie), oraz każda forma działania przedsiębiorcy (sposób postępowania, oświadczenie lub komunikat handlowy, w tym reklama i marketing). Istotnym jest, iż wskazane formy mogą być kwalifikowane jako praktyki rynkowe, wtedy tylko, gdy są bezpośrednio związane z promocją lub nabyciem produktu przez konsumenta, tj. gdy mogą oddziaływać na decyzje ekonomiczne konsumentów.

Odnosząc powyższe do okoliczności niniejszej sprawy, wskazać należy, że zakwestionowane niniejszą decyzją praktyki wprowadzające konsumentów w błąd były związane bezpośrednio z oferowaniem konsumentom usług inwestycyjnych Przedsiębiorcy.

Ustawa o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym dokonuje podziału nieuczciwych praktyk rynkowych na te stypizowane w ustawie, niepodlegające ocenie w świetle przesłanek określonych w art. 4 ust. 1 upnpr oraz te w ustawie nie wskazane, zakazane po spełnieniu przesłanek określonych w art. 4 ust. 1 tej ustawy.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 upnpr, praktyka rynkowa stosowana przez przedsiębiorców wobec konsumentów jest nieuczciwa, jeżeli jest sprzeczna z dobrymi obyczajami i w istotny sposób zniekształca lub może zniekształcić zachowanie rynkowe przeciętnego konsumenta przed zawarciem umowy dotyczącej produktu, w trakcie jej zawierania lub po jej zawarciu. W myśl art. 4 ust. 2 upnpr, za nieuczciwą praktykę rynkową uznaje się w szczególności praktykę rynkową wprowadzającą w błąd oraz agresywną praktykę rynkową, a także stosowanie sprzeczne z prawem kodeksu praktyk. Co istotne, zgodnie z art. 4 ust.

2 zd. 2 upnpr, wymienione w tym przepisie praktyki nie podlegają ocenie w świetle przesłanek określonych w art. 4 ust 1. ustawy.

Praktyki wprowadzające w błąd mogą polegać zarówno na działaniu (art. 5 upnpr), jak i zaniechaniu (art. 6 upnpr). „Interpretując pojęcie praktyki wprowadzającej w błąd należy stwierdzić, że jest to każda praktyka, która w jakikolwiek sposób, w tym również przez swoją formę, wywołuje skutek w postaci co najmniej możliwości wprowadzenia w błąd „przeciętnego konsumenta”, do którego jest skierowana lub dociera, i która ze względu na swoją zwodniczą naturę może zniekształcić jego zachowanie rynkowe”⁴⁰.

W myśl art. 5 ust. 1 upnpr praktykę rynkową uznaje się za działanie wprowadzające w błąd, jeżeli działanie to w jakikolwiek sposób powoduje lub może powodować podjęcie przez przeciętnego konsumenta decyzji dotyczącej umowy, której inaczej by nie podjął. Wprowadzającym w błąd działaniem może być w szczególności rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji (art. 5 ust. 2 pkt 1 upnpr).

Ustawa o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym zawiera również definicję legalną pojęcia „*decyzji dotyczącej umowy*”, przez co należy rozumieć podejmowaną przez konsumenta decyzję, co do tego, czy, w jaki sposób i na jakich warunkach dokona zakupu, czy zapłaci za produkt w całości lub w części, zatrzyma produkt, rozporządzi nim lub wykona uprawnienie umowne związane z produktem, bez względu na to, czy konsument postanowi dokonać określonej czynności, czy też powstrzymać się od jej dokonania (art. 2 pkt 7 upnpr).

W literaturze przedmiotu przyjmuje się, że praktyki rynkowe wprowadzające w błąd są szczególnie uciążliwe dla konsumenta, gdyż w znacznej mierze oddziałują na sferę decyzyjną konsumenta, a w rezultacie prowadzą do zniekształcenia jego decyzji rynkowych⁴¹. W każdym przypadku dokonując oceny praktyki wprowadzającej błąd należy odnieść się do adresata, którym jest przeciętny konsument. Jeśli zatem w przeświadczeniu przeciętnego konsumenta powstanie wyobrażenie odnoszące się do praktyki stosowanej przez przedsiębiorcę, która nie odpowiada rzeczywistości, możemy mówić o wprowadzeniu w błąd. Co istotne, wyobrażenie powinno być obiektywnie sprawdzalne, a nie wyłącznie subiektywnie odczuwalne⁴². Jak wskazuje M. Błaszczuk, praktyka rynkowa wprowadzająca w błąd zawsze ma na celu wytworzenie w świadomości konsumenta mylnego obrazu rzeczywistości⁴³.

Ustawa o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym posługuje się pojęciem przeciętnego konsumenta. To w odniesieniu do przeciętnego konsumenta powinna być dokonywana ocena każdej praktyki rynkowej, w tym praktyki polegającej na działaniu wprowadzającym w błąd. Zgodnie z treścią art. 2 pkt 8 upnpr, przeciętny konsument jest to konsument dostatecznie poinformowany, uważny i ostrożny. Oceny, zgodnie z brzmieniem ustawy, dokonuje się z uwzględnieniem czynników społecznych, kulturowych, językowych i przynależności danego konsumenta do szczególnej grupy konsumentów, przez którą rozumie się dającą się jednoznacznie zidentyfikować grupę konsumentów, szczególnie podatną na oddziaływanie praktyki rynkowej lub na produkt, którego praktyka rynkowa dotyczy, ze względu na szczególne cechy, takie jak wiek, niepełnosprawność fizyczna lub

⁴⁰ Por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 9 lutego 2011 r., sygn. akt VI ACa 694/10.

⁴¹ Sieradzka M., *Ustawa o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym. Komentarz*, Oficyna 2008.

⁴² Op. cit.

⁴³ Błaszczuk M., *Nowe przepisy karne ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji*, cz. II, Monitor Prawniczy 2003.

umysłowa. Wzorzec przeciętnego konsumenta nie jest stały, zmienia się bowiem w zależności do okoliczności konkretnego przypadku. Jak wynika z powyższej definicji przeciętnego konsumenta, ustawodawca wymaga od konsumenta rozsądku i uwagi, jednakże daje mu jednocześnie prawo do rzetelnej, niewprowadzającej w błąd informacji, zawierającej wszelkie niezbędne dane wynikające z funkcji i przeznaczenia produktu. Przeciętny konsument ma prawo przypuszczać, że jego kontrahent przygotowując swoją ofertę produktów inwestycyjnych będzie działał zgodnie z przepisami prawa i dobrymi obyczajami. Przeciętny konsument korzysta z oferty przedsiębiorcy w dobrej wierze i oczekuje, że działania przedsiębiorcy będą sumienne i uczciwe.

Określając model przeciętnego konsumenta na potrzeby przedmiotowej sprawy, należy przyjąć, że - jak wynika to z doświadczenia Prezesa Urzędu, jego wiedzy oraz ustaleń w podobnych, innych sprawach - przeciętnym konsumentem jest osoba, która nie ma doświadczenia w inwestowaniu lub posiada niewielkie doświadczenie, ale jest zainteresowana nowymi rozwiązaniami w dziedzinie inwestowania i śledzi media społecznościowe (np. Facebook) w celu uzyskania informacji na ten temat i poszerzania swojej wiedzy w interesującym go zakresie. Są to również osoby, które z uwagi na niską stopę zwrotu tradycyjnych sposobów oszczędzania/inwestowania zgromadzonego kapitału szukają alternatywnych rodzajów inwestycji, w szczególności w postaci tzw. „pasywnego zarabiania w Internecie”. Są to więc konsumenci, którzy jednak potrafią zrozumieć kierowane do nich informacje oraz umieją podjąć - w oparciu o ten przekaz - świadomą decyzję co do oferty i produktów, jeżeli tylko wiedza ta przekazana jest im w sposób zrozumiały i jednoznaczny.

Sama Spółka definiowała na swoim profilu na portalu Facebook dostępnym pod adresem <https://www.facebook.com/Honestofinance> adresata swojej oferty w następujący sposób: „*Inwestuj bezpiecznie z Honesto Finance, dzięki naszemu portalowi nie musisz się martwić, że przez wierzycielność w którą zainwestujesz stracisz pieniądze. Nasza giełda wierzycielności jest doskonałym miejscem jednocześnie dla niedoświadczonych jak i bardziej doświadczonych inwestorów, dzięki wysokim zwrotom i bezpieczeństwu jakie ci gwarantujemy.*” (dowód: karta nr 18, dostęp do profilu Spółki na portalu Facebook na dzień 18 sierpnia 2021 r.).

W ocenie Prezesa UOKiK, na podstawie udzielanych przez Przedsiębiorcę informacji i komunikatów publikowanych na stronie internetowej Przedsiębiorcy oraz na jego profilu na Facebooku przeciętny konsument mógł przypuszczać, że zostanie mu wypłacony zysk w zapowiadanej wysokości oraz przede wszystkim, że nie istnieje ryzyko braku zwrotu zainwestowanych środków pieniężnych w inwestycje. Nie mógł przypuszczać, że przyjęte przez Spółkę zasady działalności nie mogą dawać gwarancji otrzymania zysków w obiecannej przez Spółkę wysokości, a ryzyko całkowitej lub częściowej utraty zainwestowanych środków jest znaczne, wbrew zapewnieniom Honesto Finance. Natomiast Przedsiębiorca, znając rzeczywiście obowiązujące regulacje i otoczenie prawne, mechanizm działania Spółki oraz obowiązujące mechanizmy dochodzenia roszczeń i będąc świadomym ryzyka wiążącego się z oferowanymi inwestycjami, wprowadzał konsumentów w błąd.

Praktyka opisana w pkt I rozstrzygnięcia decyzji

Prezes Urzędu zarzucił Przedsiębiorcy praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, która polega na zamieszczaniu w przeznaczonych dla konsumentów

komunikatach w portalu <https://honestofinance.pl> oraz na profilu Honesto Finance Sp. z o.o. z siedzibą w Zakościelu dostępnym pod adresem <https://www.facebook.com/Honestofinance>, nieprawdziwych informacji wskazujących na bezpieczeństwo i niewystępowanie ryzyka braku zwrotu zainwestowanych środków pieniężnych w odniesieniu do inwestycji polegających na nabyciu przez konsumentów praw do wynagrodzenia za sfinansowanie za Honesto Finance sp. z o.o. z siedzibą w Zakościelu kosztów zakupu lub dochodzenia roszczeń wobec banków, co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową w rozumieniu art. 5 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, a tym samym stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Zarzucona przez Prezesa Urzędu praktyka odnosi się również do stosowania nieuczciwych praktyk rynkowych. Zgodnie z art. 5 ust. 1 upnpr działanie może być kwalifikowane jako wprowadzające w błąd, jeżeli w jakikolwiek sposób powoduje lub może powodować podjęcie przez przeciętnego konsumenta decyzji dotyczącej umowy, której inaczej by nie podjął. Na tle art. 5 ust. 1 upnpr kwalifikacja praktyki rynkowej jako wprowadzającej w błąd odbywa się wyłącznie przez pryzmat potencjału, jaki ma praktyka, jeśli chodzi o wpływ na podjęcie decyzji transakcyjnej przez przeciętnego konsumenta. Nie chodzi tu więc jedynie o sytuacje, kiedy konsument pod wpływem praktyki już podjął decyzję, ale również o sytuacje, kiedy praktyka może spowodować powzięcie decyzji, której przy prawidłowym rozeznaniu sytuacji konsument nie podjąłby. Jak wskazano wyżej, wprowadzającym w błąd działaniem może być w szczególności rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji (art. 5 ust. 2 pkt 1 upnpr).

Zarzucona Przedsiębiorcy praktyka polega na przekazywaniu konsumentom w kierowanych do nich komunikatach zawartych na stronach internetowych nieprawdziwych informacji wskazujących na bezpieczeństwo i brak ryzyka w odniesieniu do oferowanych przez Honesto Finance inwestycji.

Jak wskazano wyżej, Spółka w materiałach publikowanych na portalu honestofinance.pl oraz na profilu spółki na portalu Facebook, które są kierowane do konsumentów, wskazuje na bezpieczeństwo, brak ryzyka przy dokonywaniu inwestycji oraz na „100% pewność zwrotu” wkładu początkowego (kwoty inwestycji). W żadnej z przekazywanych informacji Spółka nie informuje konsumentów o zagrożeniach związanych z realizacją umowy i ewentualnych stratach konsumenta z tego tytułu.

Jak wskazano wyżej, Spółka stosuje na użytkowanych stronach internetowych również inne sformułowania, które w powszechnym odbiorze rozumiane są wprost jako zapewnienie o bezpieczeństwie oferowanej inwestycji oraz o braku ryzyka związanego z proponowaną inwestycją, takie jak: „gwarantujemy zabezpieczenie prawne Twojego kapitału”⁴⁴, „inwestuj bezpiecznie”⁴⁵, „twoje pieniądze są w bezpiecznych rękach”⁴⁶, „kapitał zwraca się nam i tobie z nawiązką”⁴⁷, „gwarancja zwrotu”⁴⁸.

⁴⁴ dowód: karta nr 18.

⁴⁵ dowód: karta nr 18.

⁴⁶ dowód: karta nr 18.

⁴⁷ dowód: karta nr 21.

⁴⁸ dowód: karta nr 21.

Przy poszczególnych ofertach inwestycji publikowanych na stronie internetowej <https://honestofinance.pl/inwestycje> (po rozwinięciu poszczególnych ofert) Spółka informuje o szacowanym i wyrażonym w wartościach procentowych „prawdopodobieństwie”. Informacja ta sugeruje, że chodzi o prawdopodobieństwo pomyślnego zakończenia sporu z bankiem, która to sprawa jest przedmiotem inwestycji (finansowania). Publikowane wartości procentowe sięgają nawet 70 %. Dodatkowo, w bezpośrednim sąsiedztwie informacji o ww. „prawdopodobieństwie” Spółka umieszcza adnotację o „Kancelarii prowadzącej sprawę” wskazując dane „

”, co dodatkowo wzmacnia przekaz dotyczący rzekomego bezpieczeństwa inwestycji. Sugeruje bowiem, że sprawa jest na zaawansowanym etapie umożliwiającym przewidzenie z dużym prawdopodobieństwem wyniku rozstrzygnięcia sporu, a ocena prawdopodobieństwa pochodzi od konkretnego podmiotu profesjonalnego zaangażowanego w prowadzenie sprawy.

Prezes Urzędu uznał podawane przez Spółkę informacje o bezpieczeństwie i niewystępowaniu ryzyka braku zwrotu zainwestowanych środków pieniężnych za nieprawdziwe.

Z analizy całokształtu okoliczności sprawy, w tym treści zawartych umów, wynika, że konsument-inwestor przekazywał Honesto Finance środki na sfinansowanie (co najmniej w części) kosztów dochodzenia roszczeń z wierzytelności kredytobiorców. Z umowy wynika, że Honesto przysługuje roszczenie o zapłatę wynagrodzenia w związku z korzystnym dla kredytobiorcy zakończeniem postępowania przeciwko bankowi, zaś na konsumenta-inwestora miało nastąpić przeniesienie procentowo określonej części praw związanych z postępowaniem sądowym w sprawie roszczeń wynikających z umowy kredytu przysługujących Spółce. Konsument-inwestor nie miał wpływu na przebieg sprawy oraz sposób dochodzenia roszczenia. Honesto Finance zobowiązywało się z tytułu inwestycji do wypłaty inwestorowi określonej kwoty wyrażonej w złotych, którą określano jako wynagrodzenie.

Środki inwestora były obciążane ryzykiem związanym z dochodzeniem przez Honesto Finance (także za pośrednictwem podmiotów trzecich) roszczeń za środki pieniężne konsumentów-inwestorów. Inwestycje finansowe cechuje ryzyko, które jest składową kilku ryzyk właściwych dla danej inwestycji, np. ryzyka związanego bezpośrednio z podmiotem, któremu powierzane są środki, czy ryzyka związanego ze sposobem lub formą ulokowania środków oraz podmiotem „gwaranta” inwestycji. Do grupy tych ryzyk w przedmiotowej sprawie należy zaliczyć co najmniej:

- 1) ryzyko przegrania sporu z kredytodawcą (prawomocnego orzeczenia na korzyść kredytodawcy) - w takim przypadku, zgodnie z umową, inwestorowi przysługiwało roszczenie o zwrot zainwestowanej kwoty;
- 2) ryzyko odzyskania od kredytodawcy kwoty mniejszej niż kwota inwestycji - umowa nie zawierała postanowień odnośnie takiego zdarzenia, jakkolwiek nie można takiego ryzyka było wykluczyć;
- 3) ryzyko braku zwrotu środków inwestorowi zarówno w kwocie inwestycji jak i kwoty obiecanego zwrotu z inwestycji przez Honesto Finance - ryzyko kontrahenta (Honesto Finance) wynikające z obrotu gospodarczego.

Charakter oferty inwestycyjnej Spółki odznaczał się znacznym stopniem niepewności spieniężenia posiadanych przez nią aktywów w postaci scedowanych „wierzytelności przyszłych”, które w chwili zawierania umów inwestycyjnych (z konsumentami) nie miały charakteru zobowiązań wynikających z prawomocnych wyroków sądów czy zawartych ugód. Konsument/inwestor ponosi zatem znaczne ryzyko utraty części lub całości zainwestowanych środków. Ryzyko to wynika m.in. z niepewności co do rozstrzygnięcia sporu z bankami, wobec których Spółka zgłasza roszczenia. Honesto Finance w chwili zawierania umów z konsumentami nie może mieć pewności co do rozstrzygnięcia sporu, a tym samym nie może wiedzieć, czy będzie dysponowała środkami na spłatę zobowiązań wobec konsumentów-inwestorów.

Współpracująca z Fundico - Spółką bezpośrednio powiązaną z Honesto - kancelaria jednoznacznie stwierdziła w piśmie skierowanym do Prezesa UOKiK, że nie miała wiedzy o istnieniu Honesto Finance⁴⁹. Może to oznaczać, że inwestycje oferowane na stronie internetowej <https://honestofinance.pl/inwestycje> nie zostały przekazane do prowadzenia Kancelarii, o której jest tam mowa. Istnieje również możliwość, że to nie Honesto a Fundico pozostawało w kontakcie z Kancelarią i przekazywało jej sprawy. Należy wspomnieć, że w postępowaniu prowadzonym w sprawie Fundico Sp. z o.o. ustalono, że przynajmniej część ofert dotyczyło spraw, które nie zostały przekazane do prowadzenia przez profesjonalnego pełnomocnika wskazanego na stronie <https://fundico.eu>.⁵⁰ Przekazywanie przez Honesto konsumentom (potencjalnym inwestorom) informacji, że sprawę prowadzi konkretna kancelaria prawna wraz z oceną szansy pomyślnego zakończenia sporu było więc wprost sprzeczne z rzeczywistością lub nie zawierało istotnych informacji charakteryzujących ofertę (np. co do podmiotu odpowiedzialnego za przekazanie sprawy do prowadzenia przez profesjonalnego pełnomocnika).

Honesto Finance zobowiązywała się w umowach inwestycyjnych do wypłaty wynagrodzenia, które przysługuje w sytuacji, gdy Spółka pozytywnie rozstrzygnie spór z bankiem. Wynagrodzenie to jest określone jako „stopa zwrotu” (w przyjętym okresie) sięgająca od kilkunastu do kilkudziesięciu procent.

Zdaniem Prezesa Urzędu w powyższym modelu osiągnięcie przez inwestora zysku uzależnione jest nie tylko od pozytywnego (dla niego) rozstrzygnięcia sporu, lecz również od tego, aby zostało ono osiągnięte w takim horyzoncie czasowym, jaki wynika z założonego harmonogramu inwestycji. Powyższy fakt generuje dodatkowe ryzyko, które może być dla inwestora trudne do oszacowania biorąc pod uwagę dużą rozpiętość czasową postępowań sądowych oraz brak informacji o etapie, na którym znajduje się dana sprawa (Spółka w zakładce „szczegóły inwestycji” podaje datę zakupu wierzytelności, nie zaś np. datę wszczęcia postępowania). W przypadku przedłużającej się sprawy sądowej inwestor nie tylko nie osiągnie zakładanego zysku z inwestycji, lecz również możliwość otrzymania zwrotu całości zainwestowanego kapitału będzie uzależniona od aktualnej płynności finansowej Spółki, która sama jest uzależniona od tego, czy postępowania sądowe kończą się zgodnie z założeniami. W ocenie Prezesa Urzędu oznacza to, że w powyższym modelu gwarantem bezpieczeństwa środków jest podmiot, który jest narażony na to samo ryzyko, przed którym powinien chronić.

⁴⁹ Dowód: karta nr 244.

⁵⁰ Kwestia współpracy Fundico z Kancelarią była poruszona w decyzji Prezesa UOKiK z dnia 31 grudnia 2021 r. Nr RŁO 10/2021 na kartach decyzji nr 15, 16, 22, 23, 41, 49; dostęp do wersji jawnej decyzji jest możliwy ze strony: https://decyzje.uokik.gov.pl/bp/dec_prez.nsf.

Zdaniem Prezesa Urzędu istotne ryzyko ponoszone przez inwestorów związane jest też bezpośrednio z podmiotem, od którego konsumenci nabywają „gwarantowane” przez ten podmiot inwestycje. Dotyczy ono możliwości niedotrzymania warunków umowy przez Spółkę, co nierozzerwalnie wiąże się z ryzykiem niewypłacalności tego podmiotu. Zgodnie z informacją z Krajowego Rejestru Sądowego, Honesto Finance została zarejestrowana w dniu 16 marca 2021 r., a jej kapitał zakładowy wynosił 20 000 zł. (dowód: karty nr 7-9). Spółka zatem dość krótko funkcjonuje na rynku i dysponuje relatywnie niskim kapitałem zakładowym w odniesieniu do charakteru prowadzonej przez siebie działalności i wiążącym się z nim ryzykiem.

Ryzyko związane z możliwością niepełnego odzyskania należności wynikających z praw do roszczeń, a także konieczność zwrotu kapitału i wypłaty zysku inwestorom mogło powodować uszczuplenie majątku Spółki, a tym samym wpływać negatywnie na poziom ryzyka jej niewypłacalności. Zmniejszanie się liczby klientów, czy zmniejszanie liczby korzystnych dla Honesto Finance rozstrzygnięć sądowych mogło automatycznie przełożyć się na efekty ekonomiczne Spółki, która nie dysponowała wystarczającym potencjałem finansowym. Przedłużenie postępowania sądowego lub wydanie rozstrzygnięcia sądowego niekorzystnego dla Honesto Finance może stanowić poważne zagrożenie dla płynności finansowej Przedsiębiorcy, a tym samym dla bezpieczeństwa powierzonych jej środków przez konsumentów. Jak wskazano we wcześniejszej części decyzji, umowy inwestycyjne zawierane przez Honesto Finance nie zawierały elementu zabezpieczenia zobowiązań Spółki wobec inwestorów, mimo publikowania takich informacji na swojej stronie internetowej.

Niezależnie od powyższego Prezes Urzędu zwraca uwagę, że każda inwestycja jest obciążona ryzykiem według zasady: im wyższa możliwa stopa zwrotu, tym wyższe ryzyko. Zgodnie z piśmiennictwem, za wolne od ryzyka można uznać ewentualnie inwestycje w zakup obligacji skarbowych, można bowiem oczekiwać, że Skarb Państwa jest wypłacalnym dłużnikiem⁵¹. W ocenie Prezesa Urzędu za relatywnie bezpieczne należy uznać również lokaty bankowe, w zakresie, w jakim objęte są gwarancjami Bankowego Funduszu Gwarancyjnego. Ryzyko ponoszone przez inwestora korzystającego z oferty inwestycyjnej Honesto Finance jest więc znacznie wyższe niż np. przy dokonywaniu inwestycji w instrumenty dłużne emitowane przez Skarb Państwa lub przy zawieraniu umów o lokatę bankową. Zdaniem Prezesa Urzędu Honesto Finance całkowicie bezpodstawnie, wbrew zasadom i warunkom funkcjonowania rynku finansowego przypisała swojej działalności oraz zarządzanym przez Spółkę aktywom nieprawdziwą właściwość - tj. brak ryzyka, co z kolei miałoby oznaczać brak możliwości utraty zainwestowanych przez konsumentów środków.

Zasygnalizowana wcześniej kwestia powiązań Honesto Finance z Fundico, jest w ocenie Prezesa Urzędu kolejną płaszczyzną, na której uwidacznia się ryzyko wiążące się z inwestycjami oferowanymi przez Honesto. Poczynione ustalenia (powiązania osobowe i kapitałowe spółek Honesto i Fundico, identyczny przedmiot ich działalności, oferowanie przez Honesto inwestycji za pośrednictwem systemu informatycznego dostarczanego przez Fundico, odpowiedzialność Fundico za realizację inwestycji oferowanej przez Honesto w przypadku wejścia sprawy w etap sporu sądowego) wskazują, że Honesto była w istocie pośrednikiem w dystrybucji ofert inwestycyjnych tworzonych przez Fundico. Jak ustalił

⁵¹ por. K. Jajuga, Obligacje. Anatomia sukcesu - instytucji i zasady funkcjonowania rynku kapitałowego, s. 21, www.knf.gov.pl/knf/pl/komponenty/img/Obligacje_2522.pdf, dostęp na dzień 25.11.2021.

Prezes Urzędu w toku postępowania zakończonego decyzją z dnia 31 grudnia 2021 r. Nr RŁO 10/2021 poważne problemy finansowe Fundico zaczęły się uwidaczniać najpóźniej po marcu 2021 r., co skutkowało następnie brakiem realizacji przez Fundico należnych wypłat z umów inwestycyjnych zawartych z konsumentami⁵². Honesto Finance zostało zaś zarejestrowane w rejestrze przedsiębiorców KRS w dniu 16 marca 2021 r., kilkanaście dni po zawarciu przez prezesa tej spółki umowy z Fundico w przedmiocie tworzenia systemu dystrybucji w formie franczyzy. Mając na względzie wielopłaszczyznowe powiązania między Honesto Finance a Fundico oraz bliską współpracę obu podmiotów, szczególnie wysokie ryzyko w odniesieniu do inwestycji oferowanych przez Honesto Finance wynikało również z faktu, że inwestycje te powiązane były z aktywami, którymi zarządzało Fundico. W okresie publikowania przez Honesto Finance ofert inwestycyjnych, Fundico przestała realizować swoje zobowiązania wobec inwestorów i kontrahentów, co stwarzało pośrednio dodatkowe zagrożenie dla interesów ekonomicznych konsumentów dokonujących inwestycji za pośrednictwem Honesto Finance.

W toku postępowania Prezes Urzędu zwrócił się do konsumentów, których dane osobowe zostały ustalone na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego, z prośbą o udzielenie informacji i przekazanie ewentualnych dokumentów dotyczących w szczególności przebiegu realizacji umów inwestycyjnych z Honesto Finance, co pozwoliło na ustalenie, że Spółka nie wypłaca inwestorom należnych im środków.

W dniu 26 października 2021 r. konsumentka [] przekazała w wiadomości e-mail przesłanej na adres Delegatury UOKiK w Łodzi dokumenty i informacje, w których wskazała na problemy z wypłaceniem należności przez Honesto Finance:

„W dniu . zawarłam z firmą Honesto Finance Sp. z o.o. za pośrednictwem platformy internetowej pod adresem honestofinance.pl umowę inwestycyjną w zakresie finansowania zakupu roszczeń, w ramach której w w/w dniu przelałam na wskazany rachunek kwotę zł. Nie zrealizowano wypłaty wynagrodzenia z tytułu zrealizowanej umowy. Nie nastąpił zwrot zainwestowanej kwoty, który w dniu 17.10.2021 r. miał być zrealizowany przez Honesto Finance Sp. z o.o.” - fragmenty pisma przekazanego w wiadomości e-mail przez konsumentkę na adres lodz@uokik.gov.pl w dniu 26 października 2021 r. (dowód: karta nr 296)

W piśmie (e-mail) z dnia 29 października 2021 r. konsument [] przekazał pliki (pdf) zawartych umów inwestycyjnych oraz wskazał m.in. co następuje (dowód: karty nr 301-308):

„W Honesto miałem łącznie umów, umowy są zakończone, ale żadna z nich nie została skutecznie zamknięta z wypłatą wpłaconych środków i odsetkami. (...) Honesto nie dokonało zwrotu żadnej inwestycji.”

Dodatkowo, zgromadzone przez Prezesa UOKiK materiały wskazują, że Honesto Finance przestało realizować zobowiązania nie tylko wobec inwestorów powierzających im swoje środki, ale również wobec swoich kontrahentów.

⁵² Treść wersji jawnej decyzji Nr RŁO 10/2021 jest dostępna na stronie internetowej https://decyzje.uokik.gov.pl/bp/dec_prez.nsf.

, które świadczyło dla Honesto Finance Sp. z o.o. usługę prowadzenia biura wirtualnego oświadczyło, że Honesto zalega z opłatami za faktury i brak jest kontaktu ze spółką (dowód: karta nr 424).

W związku z powyższym, publikowane przez Honesto Finance na stronie internetowej honestofinance.pl oraz na profilu Spółki na portalu Facebook dostępnym pod adresem <https://www.facebook.com/Honestofinance> komunikaty o bezpieczeństwie oferowanych inwestycji należy uznać za nieprawdziwe - ryzyko utraty całości lub części zainwestowanych środków istniało, było znaczne (odpowiednio do deklarowanych stóp zwrotu) oraz ziściło się.

Nieprawdziwe informacje w tym zakresie wpływały w niekorzystny sposób na decyzje finansowe konsumentów. Osoby nie mające doświadczenia inwestycyjnego (lub mające niewielkie doświadczenie w tym zakresie) mogły nie posiadać wystarczającej wiedzy i informacji w tej dziedzinie oraz nie być świadomymi ryzyka wiążącego się z powierzaniem swoich pieniędzy przedsiębiorcy przedstawiającemu się jako podmiot współpracujący z inną spółką o dużym doświadczeniu w przedmiotowej działalności, działający w sprzyjającym „otoczeniu prawnym” (po wyroku Trybunału Sprawiedliwości UE z dnia 3 października 2019 r. C-260/18) i współpracujący z profesjonalnymi pełnomocnikami w zakresie dochodzenia roszczeń wobec banków. Przeciętny konsument rozważający zawarcie umowy inwestycyjnej ze Spółką nie mógł znać sytuacji finansowej Honesto oraz Spółki z nią powiązanej. Zapoznając się z komunikatami Spółki zapewniającymi o całkowitym bezpieczeństwie inwestycji i braku ryzyka utraty zainwestowanych środków, konsumenci mogli jednocześnie nie zdawać sobie sprawy z niepewnej sytuacji finansowej Honesto Finance i wysokiego ryzyka braku odzyskania wierzytelności bankowych w przewidywanej wysokości i w przewidywanym (dla inwestycji) czasie. Mogli tym samym nie akceptować tak wysokiego ryzyka.

Wobec takich deklaracji Przedsiębiorcy przeciętny konsument mógł uznać, iż przy zaangażowaniu swoich środków w oferowane przedsięwzięcie nie zachodzi niebezpieczeństwo ich nieodzyskania. W ocenie Prezesa Urzędu wątpliwości nie ulega fakt, iż działania marketingowe mają w swej istocie skłonić potencjalnego klienta do nabycia oferowanego produktu, jednak - jak słusznie wskazał Sąd Apelacyjny w Warszawie w jednym z orzeczeń - reklama taka nie może wprowadzać odbiorcy w błąd i to niezależnie od tego, czy zawarte w niej informacje są prawdziwe, czy też nie⁵³.

Z powyższymi potencjalnymi zagrożeniami związane są negatywne konsekwencje dla osób angażujących swoje środki w inwestycje oferowane przez Honesto Finance, tj. możliwość niezyskania stopy zwrotu z inwestycji lub możliwość nieodzyskania zainwestowanych pieniędzy. Inwestycje opisywane w wyżej wskazany sposób są skierowane „dla każdego”, niezależnie od indywidualnej sytuacji konsumenta.

W tym miejscu zaznaczyć należy, że wprowadzenie w błąd ocenia się, biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności prezentacji informacji. Prezentując informacje na stronach internetowych <https://honestofinance.pl/> i <https://www.facebook.com/Honestofinance> Spółka wyeksponowała korzyści jakie konsument uzyska w następstwie podpisania oferowanej umowy (bardzo wysoką stopę zwrotu z inwestycji, bezpieczeństwo inwestycji) i podkreślała brak ryzyka utraty zainwestowanych środków. Przekazywanie nieprawdziwych informacji o ryzyku inwestycji, przy jednoczesnym eksponowaniu sprzyjających okoliczności prawnych i możliwych korzyści, a także doświadczenia i profesjonalizmu działań samej Spółki (w tym powoływanie się na dane konkretnej kancelarii prawnej, która rzekomo prowadziła

⁵³ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 20 kwietnia 2017 r. VI ACa 67/16.

sprawy powiązane z ofertami inwestycyjnymi) mogło powodować, że przeciętny konsument był przeświadczony o bezpieczeństwie inwestycji, to znaczy, że mógł rozumieć, że zawarcie umowy inwestycyjnej oraz dokonanie wpłaty nie stwarza dla niego żadnego ryzyka utraty części lub całości zainwestowanej kwoty. Po tych informacjach mógł on być przekonany, działając w zaufaniu do Spółki, że podejmuje racjonalną decyzję w oparciu o rzetelne dane. Brak przedstawienia informacji o zagrożeniach utwierdzał konsumentów w przeświadczeniu, że produkt jest zgodny z ich oczekiwaniami i bezpieczny, a przedsiębiorca jest profesjonalistą znającym się na mechanizmach funkcjonowania rynku inwestycji, a tym samym jest wiarygodny.

Oceniając całokształt sprawy, a także mając na uwadze napływające sygnały od konsumentów o braku wypłacenia zwrotu z inwestycji i zaangażowanych środków, Prezes Urzędu stwierdził, że zapewnienia Przedsiębiorcy o bezpieczeństwie inwestycji były bezpodstawne. Konsument może zostać bez spodziewanego zysku z inwestycji a nawet bez zaoszczędzonych i powierzonych Honesto Finance środków, co może wywrzeć negatywny wpływ na jego sytuację finansową i poczucie bezpieczeństwa.

W niniejszej sprawie przeciętny konsument miał prawo do otrzymania pełnych, rzetelnych, niewprowadzających go w błąd informacji o cechach oferowanych inwestycji, w szczególności miał prawo do otrzymania prawdziwych informacji o wszelkich ryzykach jakie wiążą się z inwestowaniem swoich środków finansowych w przedmiotowe inwestycje. Informacje na temat korzyści, ale również zagrożeń oraz kosztów powinny być podawane w sposób pełny, nie zdominowany przez jeden z rodzajów informacji. Istotne jest również to, że informacje powinny być przekazane w sposób zrozumiały dla konsumenta i dostosowany do jego potrzeb. Konsument powinien być świadomy skutków jakie zawierana przez niego umowa może wywrzeć na zaangażowane przez niego środki, a w konsekwencji nierzadko również na jego sytuację ekonomiczną.

W wyniku przekazanych nieprawdziwych informacji odnoszących się do poziomu bezpieczeństwa oferowanych inwestycji, które rzekomo miały nie być obarczone żadnym ryzykiem, nawet ostrożni i uważni konsumenci, mogli podjąć i rzeczywiście podejmowali decyzje o zawarciu umowy. W efekcie powyższego podejmowali decyzje dotyczące umowy, których by nie podjęli, gdyby Przedsiębiorca przekazał im prawdziwe informacje. Potwierdzają to również oświadczenia konsumentów:

„Nie zrealizowano wypłaty wynagrodzenia z tytułu zawartej umowy. Nie nastąpił zwrot zainwestowanej kwoty, który w dniu miał być zrealizowany przez Honesto Finance Sp. z o.o. (...) Ani w trakcie procedowania inwestycji, ani też po zawarciu umowy nie byłam informowana o ryzyku związanym z inwestycją, ani tym bardziej o możliwości utraty zainwestowanych środków, co najwyżej mogłam nie zarobić, jeśli nie zostałaby zawarta ugoda z bankiem - w takiej sytuacji miał mi przysługiwać jedynie zwrot inwestycji”. (dowód: karta nr 296).

„Na każdym etapie moich kontaktów i inwestowania (...) informowano mnie, że brak jest w tej działalności ryzyka (...), że inwestycje są pewne, gdyż oparte są o orzecznictwo sądów powszechnych w Polsce i orzeczenia w sprawie kredytów denominowanych w walutach obcych jak Euro czy frank szwajcarski przez sąd europejski, a po pojawieniu się problemów informowano mnie, że ich aktywa w postaci umów z kredytobiorcami lub innymi poszkodowanymi znacznie przewyższają zobowiązania tych firm z tytułu wysokości

inwestycji wraz z odsetkami. Zawsze zapewniano mnie o wysokim stopniu bezpieczeństwa tych inwestycji, ze względu na wyżej wymienione czynniki. (...)” (dowód: karta nr 301).

Mając na względzie powyższe ustalenia, zdaniem Prezesa Urzędu informacje o braku ryzyka przy korzystaniu z inwestycji oferowanych przez Honesto Finance mogły wprowadzać w błąd konsumentów. W ocenie Prezesa Urzędu informowanie konsumentów o bezpieczeństwie inwestycji mogło mieć wpływ na proces decyzyjny przeciętnego konsumenta, mogło zwiększać zaufanie konsumentów do oferowanych przez Spółkę inwestycji i powodować podjęcie decyzji dotyczącej umowy (tj. decyzji co do tego, czy i na jakich warunkach dojdzie do zawarcia umowy ze Spółką oraz co do pozostawania w stosunku prawnym wynikłym z tej umowy przez cały czas jej trwania), której inaczej by nie podjęli, gdyby wiedzieli o rzeczywistym ryzyku.

W związku z powyższym, Prezes Urzędu uznał, że opisane powyżej zachowanie Przedsiębiorcy narusza art. 5 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 upnpr, a tym samym stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 uokik.

Zaniechanie ww. praktyki

Zgodnie z art. 27 ust. 1 uokik nie wydaje się decyzji, o której mowa w art. 26, jeżeli przedsiębiorca zaprzestał stosowania praktyki, o której mowa w art. 24. Stosownie do art. 27 ust. 2 uokik, w przypadku określonym w ust. 1 Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzającą zaniechanie jej stosowania. Wskazać również należy, że ciężar udowodnienia okoliczności, o których mowa w ust. 1, spoczywa na przedsiębiorcy (art. 27 ust. 3 uokik).

Praktyka będąca przedmiotem zarzutu postawionego Honesto Finance w niniejszym postępowaniu polegała na zamieszczaniu w przeznaczonych dla konsumentów komunikatach w portalu <https://honestofinance.pl> oraz na profilu Honesto Finance Sp. z o.o. z siedzibą w Zakościelu dostępnym pod adresem <https://www.facebook.com/Honestofinance>, nieprawdziwych informacji wskazujących na bezpieczeństwo i niewystępowanie ryzyka braku zwrotu zainwestowanych środków pieniężnych w odniesieniu do inwestycji polegających na nabyciu przez konsumentów praw do wynagrodzenia za sfinansowanie za Honesto Finance kosztów zakupu lub dochodzenia roszczeń wobec banków. Domena o nazwie honestofinance.pl została zarejestrowana na dane Spółki, co zostało potwierdzone w piśmie z dnia 16 września 2021 r.⁵⁴ Praktyka dotyczy więc zachowania Honesto, na stronie internetowej, którą prowadziła Spółka, w czasie publikowania na niej przeznaczonych dla konsumentów treści.

Honesto Finance w piśmie datowanym na dzień 9 września 2021 r. (data wpływu: 15 września 2021 r.) oświadczyło, że decyzja o zaprzestaniu działalności w zakresie oferowania inwestycji związanych z roszczeniami wobec banków zapadła w czerwcu 2021 r., zaś w dniu udziały w spółce zostały sprzedane za zł Mariuszowi Skibie⁵⁵. Spółka poinformowała również, że zamierza prowadzić działalność w zakresie budowy osad glampingowych. Treść strony internetowej <https://honestofinance.pl> zabezpieczonej w dniu

⁵⁴ Dowód: karta nr 239.

⁵⁵ Dowód: pismo Spółki z dnia 9.09.2021 r. karty nr 108-113 oraz załącznik do tego pisma: „umowa zbycia udziałów w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością” - karta nr 117.

14 września 2021 r. nie zawierała ofert inwestycyjnych, a na stronie <https://honestofinance.pl> oraz podstronie <https://honestofinance.pl/idea> widniał napis: „Budowa i sprzedaż osad glampingowych. Zajmujemy się budową, finansowaniem i sprzedażą działek wraz z infrastrukturą dla osad glampingowych.”⁵⁶

W toku prowadzonego postępowania wyjaśniającego, a także postępowania właściwego włączono do materiału dowodowego zabezpieczone obrazy strony internetowej <https://honestofinance.pl> wraz z dostępnymi na niej podstronami, które wskazują na to, że na stronie głównej tej witryny internetowej oraz na <https://honestofinance.pl/inwestycje> według stanu na dzień 14 września 2021 r., 21 października 2021 r. oraz 10 stycznia 2022 r. nie były publikowane oferty inwestycyjne oraz informacje o bezpieczeństwie lub braku ryzyka wiążącego się z inwestycjami ⁵⁷.

Na profilu Spółki na portalu Facebook prowadzonym pod adresem <https://www.facebook.com/Honestofinance> na dzień 21 października 2021 r. widniała informacja „Strona jest niedostępna. Kliknięty link mógł być uszkodzony lub strona mogła zostać usunięta” (dowód: karta nr 281). W dniu 10 stycznia 2022 r. utrwalono obraz ww. strony internetowej, na której opublikowany został komunikat „Ta strona jest niedostępna. Link może być uszkodzony lub strona mogła zostać usunięta. Sprawdź, czy link, który próbujesz otworzyć jest prawidłowy” (dowód: karta nr 421).

W tych okolicznościach Prezes Urzędu uznał, że praktyka, o której mowa w punkcie I sentencji niniejszej decyzji została zaniechana z dniem 9 września 2021 r. – tj. z dniem sporządzenia przez Spółkę pism, w których poinformowała o zaniechaniu praktyki.

W związku z powyższym Prezes Urzędu orzekł, jak w pkt I sentencji niniejszej decyzji.

Obowiązek usunięcia trwających skutków naruszenia (pkt II rozstrzygnięcia decyzji)

Zgodnie z art. 26 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w decyzji o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującej zaniechania jej stosowania Prezes Urzędu może określić środki usunięcia trwających skutków naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 24 uokik, w szczególności zobowiązać przedsiębiorcę do złożenia jednokrotnego lub wielokrotnego oświadczenia o treści i w formie określonej w decyzji.

W niniejszej sprawie na podstawie art. 26 ust. 2 w związku z art. 27 ust. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu zdecydował o nałożeniu na Przedsiębiorcę, obowiązku usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, w związku z praktyką stwierdzoną w punkcie I sentencji niniejszej decyzji, poprzez:

- 2) złożenie na oficjalnej stronie Honesto Finance sp. z o.o. z siedzibą w Zakościelu (w dacie wydania niniejszej decyzji jest to strona internetowa

⁵⁶ Dowód: widok strony <https://honestofinance.pl> i <https://honestofinance.pl/idea> na dzień 14 września 2021 r., dowód: karta nr 74.

⁵⁷ Por. widok strony honestofinance.pl i honestofinance.pl/inwestycje: na dzień 14 września 2021 r. (dowód: karty nr 73-74), na dzień 21 października 2021 r. (dowód: karta nr 255), na dzień 10 stycznia 2022 r. (dowód: karta nr 385).

<https://honestofinance.pl>) w ciągu 7 (siedmiu) dni od daty uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji oświadczenia o treści:

„W związku z decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 17 maja 2022 r. nr RŁO 2/2022 Honesto Finance Sp. z o.o. z siedzibą w Zakościelu informuje, że stosowała praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów polegające na zamieszczaniu w przeznaczonych dla konsumentów komunikatach w portalu <https://honestofinance.pl>/ oraz na profilu Honesto Finance sp. z o.o. z siedzibą w Zakościelu na portalu Facebook dostępnym pod adresem <https://www.facebook.com/Honestofinance> nieprawdziwych informacji wskazujących na bezpieczeństwo i niewystępowanie ryzyka braku zwrotu zainwestowanych środków pieniężnych w odniesieniu do inwestycji polegających na nabyciu przez konsumentów praw do wynagrodzenia za sfinansowanie za Honesto Finance sp. z o.o. z siedzibą w Zakościelu kosztów zakupu lub dochodzenia roszczeń wobec banków, co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową w rozumieniu art. 5 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz.U. z 2017 r. poz. 2070), a tym samym stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Treść decyzji nr RŁO 2/2022 dostępna jest na stronie [tutaj zostanie dodane hiperłącze (link) odsyłające do bazy decyzji dostępnej pod adresem www.uokik.gov.pl].”

w ten sposób, że ww. oświadczenie powinno zostać umieszczone w górnej części strony głównej serwisu Przedsiębiorcy dostępnego z poziomu strony internetowej bez możliwości zamknięcia informacji przez użytkownika i być utrzymywane przez okres co najmniej jednego miesiąca od dnia zamieszczenia przedmiotowej informacji oraz:

- tekst oświadczenia będzie wyjustowany oraz wpisany czarną czcionką (kod szesnastkowy RGB #000000) ARIAL na białym tle (kod szesnastkowy RGB #ffffff),
- wielkość czcionki użyta w oświadczeniach powinna odpowiadać wielkości czcionki zwyczajowo używanej w serwisie Przedsiębiorcy,
- zamieszczone w ramce o rozmiarze nie mniejszym niż 1150 px x 350 px, tak aby wielkość czcionki była dostosowana do wielkości ramki, tj. ramka była w całości wypełniona oświadczeniem, o którym mowa w niniejszym punkcie,
- zamieszczone w górnej części strony głównej domeny <https://honestofinance.pl> i na każdej innej stronie internetowej przedsiębiorcy zastępującej tę stronę w przyszłości, z możliwością zamknięcia informacji przez użytkownika, oświadczenie ma być widoczne przez cały czas, gdy użytkownik jest na stronie (oświadczenie nie może przybrać formy np. rotacyjnego banera czy slajdera).

2) skierowanie listem poleconym - w terminie 21 dni od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji - do wszystkich konsumentów, którzy zawarli z Honesto Finance sp. z o.o. z siedzibą w Zakościelu umowy w zakresie inwestycji polegających na nabyciu przez konsumentów praw do wynagrodzenia za sfinansowanie Honesto Finance sp. z o.o. z siedzibą w Zakościelu kosztów zakupu lub dochodzenia roszczeń wobec banków, sformułowanej w sposób czytelny i zrozumiały pisemnej informacji o treści:

„Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w decyzji z dnia 17 maja 2022 r. nr RŁO 2/2022 uznał za praktyki naruszające zbiorowe interesy

konsumentów działania Honesto Finance sp. z o.o. z siedzibą w Zakościelu polegające na zamieszczaniu w przeznaczonych dla konsumentów komunikatach w portalu [https:// honestofinance.pl/](https://honestofinance.pl/) oraz na profilu Honesto Finance sp. z o.o. z siedzibą w Zakościelu na portalu Facebook dostępnym pod adresem <https://www.facebook.com/Honestofinance> nieprawdziwych informacji wskazujących na bezpieczeństwo i niewystępowanie ryzyka braku zwrotu zainwestowanych środków pieniężnych w odniesieniu do inwestycji polegających na nabyciu przez konsumentów praw do wynagrodzenia za sfinansowanie za Honesto Finance sp. z o.o. z siedzibą w Zakościelu kosztów zakupu lub dochodzenia roszczeń wobec banków, co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową w rozumieniu art. 5 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz.U. z 2017 r. poz. 2070), a tym samym stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Treść decyzji nr RŁO 2/2022 dostępna jest na stronie www.uokik.gov.pl.

Ponadto informujemy, że zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, w razie dokonania nieuczciwej praktyki rynkowej konsument, którego interes został zagrożony lub naruszony może żądać m.in. naprawienia wyrządzonej szkody na zasadach ogólnych, w szczególności żądania unieważnienia umowy z obowiązkiem wzajemnego zwrotu świadczeń oraz zwrotu przez przedsiębiorcę kosztów związanych z nabyciem produktu.”

Zdaniem Prezesa Urzędu konieczne jest skierowanie do konsumentów czytelnego i zrozumiałego komunikatu przy wykorzystaniu różnych kanałów komunikacji, który to komunikat wskaże konsumentom przedmiot rozstrzygnięcia Prezesa Urzędu oraz wynikające z jego uprawnomocnienia się skutki dla tej grupy uczestników rynku. Zastosowanie opisanych powyżej środków ma za zadanie usunięcie trwających skutków stosowania przez Spółkę praktyk, które negatywnie odbiły się na konsumentach na drodze usunięcia naruszenia w warstwie informacyjnej poprzez zapewnienie wiedzy co do tego, jak powinno wyglądać zachowanie przedsiębiorcy zgodne z prawem oraz poinformowanie indywidualnych konsumentów o skutkach decyzji, co może się przełożyć na podjęcie przez nich odpowiednich działań na drodze sądowej lub reklamacyjnej. Pod wpływem stwierdzonych praktyk konsumenci powierzali Przedsiębiorcy środki pieniężne, bez świadomości wysokiego ryzyka utraty części lub całości zainwestowanych kwot. W konsekwencji trwające skutki praktyki dotyczą świadomości tych konsumentów, którzy nadal mogą mieć przeświadczenie o bezpieczeństwie i wysokim zysku inwestycji oferowanych przez Honesto Finance. Mogli oni podejmować decyzje - w odniesieniu zarówno do nabytych inwestycji jak i do ewentualnego skorzystania z oferty Spółki w przyszłości - w oparciu o to błędne przeświadczenie. Z drugiej strony negatywnymi skutkami praktyki są objęci przede wszystkim ci konsumenci, którzy pod wpływem praktyki zawarli umowy ze Spółką i utracili (w całości lub w części) wpłacone środki, ponosząc wymierne ekonomiczne straty.

Zdaniem Prezesa Urzędu wskazane środki usunięcia trwających skutków naruszenia pozwolą zrealizować przede wszystkim cele informacyjne i edukacyjne decyzji, zapewniając możliwie szeroką efektywność i skuteczność wykonania nakazu zaniechania praktyki.

Informacja o wydaniu decyzji zostanie przekazana wszystkim konsumentom, którzy mogli być poszkodowani w wyniku działań Spółki. Dzięki temu mogą oni zdecydować o dochodzeniu swoich indywidualnych roszczeń na drodze cywilnoprawnej.

Jedną z intencji określenia środków usunięcia trwających skutków naruszenia jest zwiększenie skuteczności administracyjnoprawnego trybu stwierdzania naruszeń w zakresie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Środki te mogą mieć charakter informacyjny. Środki usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów są proporcjonalne do wagi i rodzaju naruszenia oraz konieczne do usunięcia jego skutków.

W związku z powyższym Prezes Urzędu orzekł jak w pkt II sentencji niniejszej decyzji.

Nałożenie przez Prezesa Urzędu kary pieniężnej na Spółkę (pkt III rozstrzygnięcia decyzji)

Zgodnie z art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie, dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 24 uokik. Art. 106 ust. 3 ww. ustawy, wskazując sposób obliczania obrotu, przewiduje m.in. w pkt 1, że obrót oblicza się jako sumę przychodów wykazanych w rachunku zysków i strat - w przypadku przedsiębiorcy sporządzającego taki rachunek na podstawie przepisów o rachunkowości. Z kolei art. 106 ust. 5 uokik stanowi, że w przypadku gdy przedsiębiorca w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary nie osiągnął obrotu lub osiągnął obrót w wysokości nieprzekraczającej równowartości 100 000 euro, Prezes Urzędu nakładając karę pieniężną na podstawie ust. 1 uwzględnia średni obrót osiągnięty przez przedsiębiorcę w trzech kolejnych latach obrotowych poprzedzających rok nałożenia kary. Według art. 106 ust. 6, w przypadku gdy przedsiębiorca nie osiągnął obrotu w okresie trzyletnim, o którym mowa w ust. 5, lub gdy obrót przedsiębiorcy obliczony na podstawie tego przepisu nie przekracza równowartości 100 000 euro, Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej równowartości 10 000 euro.

Kara pieniężna za naruszenie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, o którym mowa w art. 24 uokik, ma charakter fakultatywny. O tym, czy w konkretnej sprawie w odniesieniu do wskazanego przedsiębiorcy zasadne jest nałożenie kary pieniężnej decyduje, w ramach uznania administracyjnego, Prezes Urzędu.

W związku z tym, że Spółka nie złożyła w urzędzie skarbowym zeznania podatkowego o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) CIT-8 za 2021 rok, a także nie udzieliła odpowiedzi na wezwania Prezesa Urzędu do wskazania i udokumentowania obrotów w rozumieniu art. 106 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, osiągniętych przez Spółkę w 2021 roku z prowadzonej ogółem działalności - Prezes Urzędu uznał za uzasadnione nałożenie kary pieniężnej niniejszą decyzją na podstawie art. 106 ust. 6 uokik.

Stosownie do tabeli kursów średnich walut obcych Narodowego Banku Polskiego średni kurs euro na ostatni dzień roku poprzedzającego rok nałożenia kary, zgodnie z art. 5 uokik, tj.

dzień 31 grudnia 2021 r., wynosił 4,5994 zł⁵⁸. Zgodnie z art. 106 ust. 6 uokik w takiej sytuacji Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej równowartości 10.000 euro, co stanowi według ww. kursu kwotę 45 994 zł. Stąd też kara pieniężna nie może być wyższa, niż kwota 10.000 euro czyli 45 994 zł za naruszenie.

W ocenie Prezesa Urzędu, zgromadzony materiał dowodowy w sposób jednoznaczny potwierdza stosowanie przez Przedsiębiorcę praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, przy czym zdaniem Prezesa Urzędu okoliczności sprawy przemawiają za zasadnością nałożenia w tym przypadku kary pieniężnej.

Należy zwrócić uwagę, że przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie określają jakichkolwiek przesłanek, od których uzależnione byłoby podjęcie decyzji o nałożeniu kary. Ustawodawca wskazał jedynie w art. 111 uokik te okoliczności, które Prezes Urzędu ma obowiązek uwzględnić decydując o wymiarze kary pieniężnej. Są to w szczególności okoliczności naruszenia przepisów ustawy oraz uprzednie naruszenie przepisów ustawy, a także: okres, stopień oraz skutki rynkowe naruszenia przepisów ustawy, przy czym stopień naruszenia Prezes Urzędu ocenia biorąc pod uwagę okoliczności dotyczące natury naruszenia i działalności przedsiębiorcy, która stanowiła przedmiot naruszenia (art. 111 ust. 1 pkt 1 uokik).

Ustalając wysokość kary pieniężnej Prezes Urzędu bierze również pod uwagę okoliczności łagodzące oraz obciążające, które wystąpiły w sprawie. Zgodnie z art. 111 ust. 3 pkt 2 w zw. z art. 111 ust. 3 pkt 1) lit. a) - d) ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, okolicznościami łagodzącymi są w szczególności: dobrowolne usunięcie skutków naruszenia, zaniechanie stosowania zakazanej praktyki przed wszczęciem postępowania lub niezwłocznie po jego wszczęciu, podjęcie z własnej inicjatywy działań w celu zaprzestania naruszenia lub usunięcia jego skutków oraz współpraca z Prezesem Urzędu w toku postępowania, w szczególności przyczynienie się do szybkiego i sprawnego przeprowadzenia postępowania. Wśród zamkniętego katalogu okoliczności obciążających art. 111 ust. 4 pkt 2 uokik wymienia: znaczny zasięg terytorialny naruszenia lub jego skutków, znaczne korzyści uzyskane przez przedsiębiorcę w związku z dokonany naruszeniem, dokonanie uprzednio podobnego naruszenia oraz umyślność naruszenia.

Przy nakładaniu kary Prezes Urzędu uwzględnił, że zarzucona Przedsiębiorcy praktyka miała charakter umyślny.

Inwestycje finansowe cechuje ryzyko, które jest składową kilku ryzyk właściwych dla danej inwestycji, np. ryzyka związanego bezpośrednio z podmiotem, któremu powierzane są środki, czy ryzyka związanego ze sposobem lub formą ulokowania środków oraz podmiotem „gwaranta” inwestycji.

Kierowane do konsumentów komunikaty Honesto (i zobowiązania przyjęte w zawieranych umowach) w odniesieniu do wysokości stóp zwrotu i poziomu ryzyka wynikały - jak wskazują wyjaśnienia Spółki - z założeń Spółki dotyczących przewidywań o masowości ugód zawieranych przez banki z kredytobiorcami frankowymi. Przewidywania i twierdzenia Honesto w tym zakresie nie zostały jednak poparte żadnymi wiarygodnymi dowodami.

W ocenie Prezesa Urzędu, konstrukcja i treść przekazywanych konsumentom informacji o bezpieczeństwie inwestycji i jednocześnie wysokich stopach zwrotu nie była dziełem przypadku, ani też efektem niezamierzonych działań. Zakwestionowana praktyka Przedsiębiorcy była przemyślana i nakierowana na pozyskanie jak największej liczby potencjalnych klientów i uzyskania jak największego poziomu sprzedaży nowych umów inwestycyjnych.

Zdaniem Prezesa Urzędu, Honesto jako profesjonalista, ma obowiązek działania w sposób rzetelny. W żadnej mierze nie powinien wykorzystywać sytuacji konsumenta, jego braku doświadczenia, niezajomości prawa, niewiedzy, zaufania czy naiwności w celu uzyskania własnych korzyści finansowych bądź uniknięcia poniesienia strat finansowych w przypadku nieudanej inwestycji kosztem interesów konsumentów. W przedmiotowej sprawie Honesto oferując konsumentom inwestycje w roszczenia wobec banków pozostawało w ścisłej relacji kapitałowej, osobowej i gospodarczej z Fundico, a same oferty były powiązane z działalnością Fundico.

Honesto Finance w dwóch pismach datowanych na dzień 9 września 2021 r. oświadczyło, że decyzja o zaprzestaniu działalności w zakresie sprzedaży wierzytelności zapadła w czerwcu 2021 r., zaś w dniu _____ udziały w spółce zostały sprzedane za zł Mariuszowi Skibie. Jako przyczyny zaprzestania prowadzenia działalności Spółka wskazała m.in. informację KNF na temat działania Fundico, brak jasnego i klarownego obrazu otoczenia prawnego dot. kredytów frankowych, zamrożenia przez banki działań w zakresie oferowania ugód z klientami⁵⁹. Tymczasem według doniesień prasowych Fundico zostało wpisane na listę ostrzeżeń publicznych prowadzoną przez KNF już 28 stycznia 2021 r.⁶⁰, zatem jeszcze przed wpisaniem do rejestru KRS Honesto Finance (16 marca 2021 r.) i przed zawarciem przez Patryka Białka umowy prowizyjnej z Fundico (_____)⁶¹

Należy również wskazać, że mimo deklaracji zaprzestania dotychczasowej działalności Honesto podjętej w czerwcu 2021 r. i zmian w zarządzie Spółki, oferty inwestycji pojawiały się na stronie <https://honestofinance.pl/inwestycje> jeszcze w drugiej połowie sierpnia 2021 r.⁶²

Powyższe okoliczności wskazują na umyślność działania Spółki.

Przy ustaleniu wysokości kary Prezes Urzędu wziął pod uwagę: okoliczności naruszenia przez Przedsiębiorcę przepisów ustawy oraz okres, stopień i skutki rynkowe naruszenia. Prezes Urzędu rozważył ponadto, czy wysokość kary powinna podlegać modyfikacjom z uwagi na okoliczności łagodzące lub obciążające.

Przypisana Przedsiębiorcy w pkt I sentencji decyzji praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów stanowi wprowadzające w błąd działanie, które polega na przekazywaniu konsumentom w treściach stron internetowych nieprawdziwych informacji co do ryzyka inwestycji oraz stóp zwrotu, mając tym samym charakter bezpodstawnego zapewniania o „bezpiecznej inwestycji”. Praktyka ta ujawniała się zatem przede wszystkim na etapie

⁵⁹ Dowody: karta nr 108, 124.

⁶⁰ Informował o tym m.in. Dziennik Gazeta Prawna (<https://www.gazetaprawna.pl/wiadomosci/kraj/artykuly/8079256,knf-nowe-podmioty-lista-obostrzen-publicznych.html>) i serwis alebank.pl (<https://alebank.pl/nowe-podmioty-na-liscie-ostrzezen-publicznych-knf/?id=357571&catid=18916>), dostęp na dzień: 25 marca 2022 r.

⁶¹ Dowód: karta nr 170.

⁶² Dowody: karta nr 22 30.

przedkontraktowym, którego istotą jest zachowanie przedsiębiorcy ukierunkowane na skłonienie jak największej liczby potencjalnych konsumentów do zawarcia umowy inwestycyjnej.

W konsekwencji działania Przedsiębiorcy godziły również bezpośrednio w interesy ekonomiczne konsumentów, którzy będąc pod wpływem ww. działań podejmowali decyzje o zawarciu umowy, co prowadziło następnie do utraty części lub całości zainwestowanych oszczędności. W ocenie Prezesa Urzędu stopień naruszeń zarzucanych Przedsiębiorcy jest wysoki, ale ich faktyczne negatywne skutki finansowe są ograniczone do relatywnie niewielkiej liczby konsumentów, którzy zdecydowali się zawrzeć umowy z Przedsiębiorcą i stracili zainwestowane środki.

Oceniając stopień szkodliwości ww. praktyki Prezes Urzędu uwzględnił, że treść i forma wykorzystywanych przez Przedsiębiorcę w obrocie konsumenckim informacji mogła wywoływać i wywoływała mylne wyobrażenie przeciętnego konsumenta co do rzeczywistego ryzyka dokonywanej inwestycji. Wskutek wyżej opisanych działań Przedsiębiorcy konsumenci zostali pozbawieni rzetelnej informacji o rzeczywistym ryzyku inwestycji, przy czym mylne wyobrażenie w tym zakresie mogło mieć wpływ na podjęcie przez nich decyzji dotyczącej umowy, której w przeciwnym razie by nie podjęli. Uznać bowiem należy, że konsumenci rzetelnie poinformowani o rzeczywistym, wysokim ryzyku przedsięwzięcia oraz o faktycznych okolicznościach finansowych i organizacyjnych związanych z dochodzeniem roszczeń, mogliby zrezygnować z bliższego zainteresowania się ofertą oraz z zawarcia umowy, a w przypadku jej zawarcia mieliby szansę świadomego rozważenia zrezygnowania z trwającego stosunku zobowiązaniowego.

Niezależnie od powyższego, Prezes Urzędu wziął pod uwagę fakt, że zarzucana Przedsiębiorcy praktyka miała charakter krótkotrwały, gdyż była stosowana przez Przedsiębiorcę od 16 marca 2021 r. do 9 września 2021 r.

Prezes Urzędu, ustalając wysokość kary pieniężnej w przypadku zarzucanej praktyki dopatrywał się okoliczności łagodzącej w postaci zaniechania jej stosowania przed wszczęciem postępowania. Postępowanie w sprawie stosowania przez Honesto Finance sp. z o.o. z siedzibą w Zakościelu praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostało wszczęte w dniu 20 października 2021 r. Prezes Urzędu w niniejszej decyzji uznał zaniechanie praktyki z dniem 9 września 2021 r.

Natomiast za okoliczności obciążające Prezes Urzędu uznał znaczny zasięg terytorialny stwierdzonego naruszenia oraz umyślność naruszenia. Umyślność działania Przedsiębiorcy została już omówiona powyżej. W odniesieniu do znacznego zasięgu terytorialnego wskazać należy, że Spółka prowadzi działalność na terenie całego kraju, a zatem zasięg terytorialny praktyki jest znaczny. Spółka docierała do potencjalnych klientów z informacją o prowadzonej przez siebie działalności poprzez stronę internetową <https://honestofinance.pl/> oraz na profilu Spółki na portalu Facebook prowadzonym pod adresem <https://www.facebook.com/Honestofinance>. W związku z tym, z oferty zawarcia umowy inwestycyjnej proponowanej przez Przedsiębiorcę mógł potencjalnie skorzystać każdy konsument.

Uwzględniając powyższe Prezes UOKiK ustalił wysokość kary za stosowanie praktyki opisanej w punkcie I. sentencji niniejszej decyzji na kwotę **45 000,00 zł (słownie: czterdzieści pięć tysięcy złotych)**. Kwota ustalonej wyżej kary stanowi ok. 98 % maksymalnego wymiaru kary przewidzianego w art. 106 ust. 6 uokik.

Zdaniem Prezesa Urzędu, orzeczona kara jest adekwatna do okresu, stopnia oraz okoliczności naruszenia przez Przedsiębiorcę przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Kara ta pełni przede wszystkim funkcję represyjną, stanowiąc sankcję i dolegliwość za naruszenie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz prewencyjną, zapobiegającą ponownemu ich naruszeniu. Nie bez znaczenia jest ponadto jej walor wychowawczy, odstrasżający dla innych przedsiębiorców przed stosowaniem w przyszłości tego typu praktyk w obrocie z konsumentami.

W związku z powyższym Prezes Urzędu orzekł jak w pkt III sentencji niniejszej decyzji.

Koszty postępowania (pkt IV rozstrzygnięcia decyzji)

Zgodnie z art. 80 uokik, Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie. Zgodnie z art. 77 ust. 1 uokik, jeżeli w wyniku postępowania Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przepisów ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia, jest obowiązany ponieść koszty postępowania.

Zgodnie z art. 263 § 1 kpa, do kosztów postępowania zalicza się koszty podróży i inne należności świadków i biegłych oraz stron w przypadkach przewidzianych w art. 56, a także koszty spowodowane oględzinami na miejscu, jak również koszty doręczenia stronom pism urzędowych i koszty mediacji. Zgodnie z art. 264 § 1 kpa jednocześnie z wydaniem decyzji organ administracji publicznej ustali w drodze postanowienia wysokość kosztów postępowania, osoby zobowiązane do ich poniesienia oraz termin i sposób ich uiszczenia.

W wyniku przeprowadzonego postępowania w sprawie stosowania przez przedsiębiorcę praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, Prezes Urzędu w pkt I rozstrzygnięcia niniejszej decyzji stwierdził naruszenie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w zakresie naruszenia zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Kosztami niniejszego postępowania są wydatki związane z korespondencją prowadzoną przez Prezesa Urzędu ze stroną postępowania. W związku z powyższym, postanowiono obciążyć stronę postępowania kosztami postępowania w wysokości 102 zł (słownie: sto dwa złote).

Koszty niniejszego postępowania przedsiębiorca obowiązany jest wpłacić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie w NBP o/o Warszawa Nr 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000 w terminie 14 dni od uprawomocnienia się decyzji.

Wobec powyższego, orzeczono jak w pkt IV sentencji decyzji.

Pouczenia

Zgodnie z art. 112 ust. 3 uokik karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: NBP o/o Warszawa Nr 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 uokik w związku z art. 479²⁸ § 2 ustawy z 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. 2021 poz. 1805 ze zm., dalej: kpc) - od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie miesiąca od daty jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa

Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Łodzi, ul. Traugutta 25, 90-113 Łódź.

W przypadku kwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach zawartego w pkt IV sentencji niniejszej decyzji, stosownie do treści art. 264 § 1 kpa w zw. z art. 80 uokik oraz stosownie do art. 81 ust. 5 uokik w związku z 479³² § 1 i § 2 kpc, przedsiębiorcy przysługuje prawo wniesienia zażalenia do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie tygodnia od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Łodzi, ul. Traugutta 25, 90-113 Łódź.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2021 r. poz. 2257 ze zm.) odwołanie od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podlega opłacie stałej w kwocie 1000 zł.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 w zw. z art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, zażalenie na postanowienie Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podlega opłacie stałej w kwocie 500 zł.

Zgodnie z art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie (ust. 1). Spółka handlowa powinna wykazać także, że jej wspólnicy albo akcjonariusze nie mają dostatecznych środków na zwiększenie majątku spółki lub udzielenie spółce pożyczki (ust. 2).

Zgodnie z art. 105 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, wniosek o przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych należy zgłosić na piśmie lub ustnie do protokołu w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

Stosownie do treści art. 117 § 1, § 3 i § 4 kpc, strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub części, może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego. Osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna, której ustawa przyznaje zdolność sądową, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli wykaze, że nie ma dostatecznych środków na poniesienie kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego. Wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego strona zgłasza wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych lub osobno, na piśmie lub ustnie do protokołu, w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

Z upoważnienia

Prezesa

Urzędu Ochrony

Konkurencji i Konsumentów

Dyrektor Delegatury w Łodzi

Tomasz Dec

Otrzymują:

1. Honesto Finance Sp. z o.o.

Zakościele 28A

26-340 Drzewica

2. Honesto Finance Sp. z o.o.

Ul. Szczęsna 26

02-454 Warszawa